

**Francisci Monacelli Eugubini J. U. D. Protonotarii
Apostolici, olim Ecclesiae Venusinae, ac deinde Aesinatis
Vicarii Generalis, &c. Formularium Legale Practicum Fori
Ecclesiastici**

In Quo Formulæ Expeditionum usufrequentium de his, quæ pertinent ad
Officium Judicis nobile, continentur ; Opus Episcopis, Vicariis Generalibus,
Aliisque Iurisdictionem quasi Episcopalem exercentibus: necnon
Confessariis, Parochis, Cancellariis, cæterisque in dicto Foro versantibus,
apprimè utile ...

In qua præter Supplementum Formularum Fori extrajudicialis, accesserunt
quamplures Formulæ Fori contentiosi, necnon nonnullæ litteræ Pastorales
non minùs utiles, quàm necessariæ gubernium Ecclesiasticum
assumentibus, ab eodem Auctore annotationibus auctæ, sacræ paginæ
oraculis, & Sacr. ...

Monacellus, Franciscus

Venetiis, 1707

Edicti de Divinis Officiis, & Missarum celebratione. Form. II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62423)

DECRETUM

Generale.

„ 4. Cum pluriès Sacrorum Rituum
 „ Congreg. inhærendo Decretis alias edi-
 „ tis, & signanter in *Nucerina die 21.*
 „ *Novembris 1694. 28. Septembr. 1675.*
 „ & *13. Martii 1687.* declaraverit nullo
 „ modò dandum esse Evangelium ad
 „ osculandum Sæcularibus, etiam Præsi-
 „ di in celebratione Missarum, necnon
 „ prohibuerit usum Baldacchini, & præ-
 „ fertim in *Acernina die 26. Junii 1666.*
 „ *Baren. 5. Martii 1667. & 27. Junii 1684.*
 „ *Marscen. Poliganen. & Militen. 5. Mar-*
 „ *tii 1667. Hyeracen. 2. Octobr. 1683. &*
 „ *Bitonten. 23. Septembr. 1684.* Ac in-
 „ super denegaverit assistentiam in Pres-
 „ byterio, & specialiter in *Matbera-*
 „ *nen. 24. Januarii 1665. Melpolitana 15.*
 „ *Junii 1667. & Baren. 20. Novembr.*
 „ *1677. & 22. Febr. 1687.*
 „ 5. Eminentissimi Cardinales eidem
 „ Sac. Congregationi. Præpositi manda-
 „ runt, ut prædicta Decreta prohibentia
 „ personis Sæcularibus osculum Evange-
 „ lii, usum Baldacchini, & assistentiam
 „ in Presbyterio renouventur, & copiae
 „ illorum transmittantur Archiepiscopi,
 „ & Episcopis Regni Neapolis, eisdem-
 „ que injungendo, ut illa intimari faci-
 „ ciant Superioribus Ecclesiarum suæ
 „ Diœcesis, tam Sæcularibus, quàm
 „ Regularibus, & in casu transgressio-
 „ nis, procedant etiam contra Regula-
 „ res auctoritate ejusdem Sac. Congre-
 „ gationis ad pœnam interdicti; Et ita
 „ decreverunt, & in Ecclesiis Regni
 „ Neapolis omninò servari jusserunt die
 „ *13. Martii 1688.*

ALIUD

DECRETUM

Generale.

„ 6. Sac. Rituum Congregat. die 22.
 „ Aprilis referente Eminentissimo, &
 „ Reverendissimo D. Cardinali Colum-
 „ na Ponente stetit in decisivis die 13. Mar-
 „ tii 1688. & quoad Baldacchina, non
 „ tantùm illorum usum, verum etiam
 „ retentionem, tam in Presbyterio,
 „ quàm extra in eodem Decreto com-
 „ prehendi declaravit. Et ad effectum ut
 „ memoria pereat similis abusus, man-
 „ davit ut injungatur Archiepiscopis,
 „ & Episcopis Regni Neapolitani, quod
 „ hastas, gradus, suppedanea, & quacun-
 „ que alia signa Baldacchini ab Ecclesiis
 „ suarum Diœcesum, tam Sæcularium,
 „ quàm Regularium, remove faciant,
 „ & quoad Ecclesias Regularium proce-
 „ dant ad interdicta, & contra inobe-
 „ dientes ad Censuras auctoritate Sac.
 „ Congr. Eadem die 22. Aprilis 1690.
 „ Et factò de prædictis verbo cum
 „ Sanctissimo per me Secretarium, San-
 „ ctitas sua annuit, sensum Congreg.
 „ approbavit, & laudavit, ac præmi-
 „ sum Decretum exequi omninò, &
 „ publicari præcepit, die 22. ejusdem
 „ Mensis, & Anno 1690.

L. Fliscus Sac. Congr. Rit. Sacr.

Edicti de Divinis Officiis, & Missarum celebratione-

FORMULA II.

SUMMARIUM.

- 1 Ordo recitandi Divinum Officium in choro præscribitur à Sac. Congreg. Episcoporum & Regular. in Decreto, quod allegatur.
- Officium B. M. V. non recitatur in choro ab illis, qui servant Ro-
- ma-

- manum ritum, nisi adsit consuetudo ibi.
- 2 Canonici confabulantes in choro sunt puniendi.
Canonici confabulantes frequenter in choro tenentur ad restitutionem distributionum. ibi.
Canonici exeuntes à choro sine justa causa, sunt puniendi. ibi.
- 3 Canonici non possunt uti pulvinari, neque retinere in loco suarum sedium stratum, sive tapete, quamvis sint Dignitates.
- 4 Magistratus laicorum, debet habere sedilia extra locum Presbyteri, non obstante consuetudine, sive possessione in contrarium.
- 5 Magistratus laicorum, non debet in sedibus uti tapeta, seu stratu.
Magistratus laicorum, sive Præses Provinciæ assistentes Missæ solemnibus, quo ritu sint iburificandi, & pacem recipere debeant ibid. & allegatur Decretum S. Congr. Rit.
- 6 Magistratus, & Governator Civitatis Camerini accedentes ad Ecclesiam, & Palatium Episcopi in solemnioribus festis, quomodo se gerere debeant, & Episcopus illos recipere, referuntur resolutiones Sac. Congr. Rit. & n. 7.
- 8 Magistratus laicorum potest invitari ad lotionem manuum Episcopi solemniter celebrantis, sed non cogi censuris, & n. 9.
- 10 Canonici tenentur habitu Canonicali associare Episcopum procedentem ad Ecclesiam ad horas canonicas, sed non possunt cogi pœna excommunicationis.
- 11 In assignando locum Magistratibus, aliisque personis in Dignitate constitutis, fugienda sunt extrema.
- 12 Prelato Præsidi Provinciæ qualis honor, & præeminentiæ debeatur præsentem Episcopo, tam intra, quam extra Ecclesiam, deciditur à Sac. Congr. Rit. in Decreto quod afferitur.
- 13 Episcopo titulari Suffraganeo qualis honor, & præeminentiæ debeatur in Ecclesia, in qua vice Episcopi Ordinarii functiones Pontificales Monacelli Form. Pars II.

- exercet, deciditur ab ead. Congr. in Decreto, quod pariter offertur & num. 15.
- 14 Episcopus titularis Suffraganeus an possit deferre in Ecclesia in qua exercet functiones Pontificales, Cap-pam. ibi.
Coadjutor Episcopi potest deferre Cap-pam. ibi.
- 16 Episcopi titulares, qui carent Clero, & plebe, differunt ab aliis qui in suis Ecclesiis exercent jurisdictionem.
Episcopi hujusmodi titulares inter Episcopos ultimo loco sedere debent, quamvis sint antiquiores. ibi.
Episcopi titulares hodie non creantur, nisi pro Ecclesiis Cardinalium, quæ eos solent habere, ac in Ecclesiis Germanicæ. ibi.
Episcopi titulares, nec ad primam Tonsuram sine licentiâ proprii Ordinarii, Clericos promovere possunt, & reicitur Riccius.
- 17 Episcopi titulares Suffraganei, non dispensant super interstitiis, neque votum habentia approbatione ordinandorum, nisi simul sint Examinatores.
Nec possunt visitare clausuram Monialium, nisi sint simul Vicarii Generales, vel aliud speciale mandatum habeant. ibi.
- 18 Vicario Generali Episcopi debetur præcedentia supra Canonicos, & Dignitates, in actibus publicis, & privatis ubique.
Vicarius Generalis si est unus de gremio Capituli sedere debet in suo stallo, & in actibus capitularibus non præcedit Canonicos. ibi.
Si vult præcedere debet habitum Canonicalem & distributiones dimittere. ibi.
Non præcedit Canonicos Sacris Vestibus indutos. ibi.
- 19 Magister Ceremoniarum in quo loco sedere debeat ostenditur.
Magister Ceremoniarum debet salarium habere ab Episcopo, & Capitulo ibi.
Canonicus non potest cogi ad exercendum officium Magistri Ceremoniarum ibid.

- 20 Referuntur Decreta Generalia Sac. Congreg. Rit. de non celebrandis missis de requiem tu festis duplicibus.
- Missæ Conventualis non potest celebrari pro defunctis in festis duplicibus, vel semiduplicibus non obstante contraria Testatorum dispositione. ibi.
- 21 Examinatur Rubrica de translatione festorum, & offertur resolutio Sac. Congr. Rit.
- 22 Festum Annuntiationis B. M. V. quando est transferendum habet diem fixam fer. 2. post Dominicam in Albis.
- 23 Officium S. Narcisi in Regnis Hispaniarum sub quo ritu sit celebrandum, deciditur.
- 24 Officia Sanctorum ad libitum, non possunt transferri quando incidunt in die impedita.
- Religiones, Collegia, sive Ecclesie, quæ habent Indultum celebrandi officium de Sacramento, vel de Sanctis in diebus non impeditis, pluries in hebdomada, vel pluries in mense, non possunt illo uti in diebus Quadragesimæ, adventus, & Vigiliarum. ibi.
- 25 Reliquiarum identitas, quibus demonstrationibus probetur ostenditur.
- 26 Reliquiæ Sanctorum non sunt tangendæ nudis manibus.
- 27 Reliquiæ Sanctorum à Monialibus non tangantur, neque afferentur intrâ Clausuram.
- Reliquiæ Sanctorum non debent extrahi à thecis. ibi.
- 28 Missa debet concordare cum officio, & sine rationabili causa à Rubrica Sacerdos recedere non debet.
- 29 Presbyter Sæcularis in Ecclesiis Regularium potest in celebratione Missæ recurrente die festo se uniformare eorum ritui, & adducitur Decretum Sac. C. Rit.
- 30 Color paramentorum in Celebratione Missæ à rubrica præscriptus non potest variari sine necessitate absque gravi culpa.
- 31 Episcopi non possunt uti Oratorio, seu Cappella privata extra Domum propriæ habitationis.
- Regulares, Altari portatili hodie non possunt uti quicumque sint, & offertur Decretum generale Sac. Congr. Concilii.
- 32 Oratoria privata conceduntur cum Clausulis restrictivis, & quæ sint referuntur.
- 33 Familiæ actu non necessarij servitio indultarii tempore celebrationis Missæ, tenentur pro satisfactione præcepti de audienda missa diebus festis accedere ad Ecclesiam.
- 34 Papa dissimulando peccata, transgressores legis non dispensat, neque abusus approbat.
- 35 Missa celebranda, & audienda est de jure in Ecclesia.
- Indultum Oratorii privati est odiosum, & præjudiciale cultui Divino, & sic strictè interpretandum. ibi.
- Lata interpretatio dicti Indulti in exitium vergit transgressorum præcepti. ibi.
- 36 Observantia interpretativa legis non intrat, quoties lex est clara, & contrarius usus non excusat sine consensu legislatoris expresso.
- Papa per verbum Volumus, dat formam præcisè observandam. ibi.
- 37 Clausulæ restrictivæ in Indulto Oratorii privati non apponuntur de stylo, sed ex sententia Congr. Concilii. Ejus est interpretari, cujus est contedere. ibi.
- 38 Clausula in tuæ ac familiæ præsentia non comprehendit famulos, sed agnatos tantum.
- Correctio, & contrarietas legis semper est vitanda. ibi.
- 39 Audientes Missam diebus festis in Oratorio, seu Cappella privata Episcopi, satisfaciunt præcepto.
- 40 Cardinales habent de jure privilegium Altaris viatici ad instar Episcoporum propter eorum præstantiam. Cardinalium Cætus appellatur Senatus Divinus.
- Cardinales sunt Dignitate, & officio majores Episcopis. ibi.
- Qui audit Missam diebus festis in

- eorum Cappella satisfacit precepto.
- 41 Oratoria publica, quæ requisita habere debeant ostenditur.
- 42 Oratoria publica ruri permitti de facili non debent, propter damna Spirituality, quæ eveniunt Parochianis, & quæ sint ista damna enumerantur.
- 43 Presbyteri non deferentes coronam clericalem maximè quando accedunt ad celebrandum peccant mortaliter.
- 44 Legatum missarum, quia respicit favorem Animæ in dubio semper præsumitur perpetuum, quoties voluntas Testatoris non obstat: etiamsi beves, vel legatarius reperitur gravatus sub nomine proprio, aut per adjectivum meus dictus, ipse, infrascriptus.
- 45 Commissarii Fabricæ S. Petri de Urbe admonentur, ne sint faciles in proferendis Sententiis absolutoriis super cessatione legatorum.
- 46 Adimplementum onerum missarum, & applicatio Sacrificii probatur juramento Sacerdotis celebrantis.
- 47 Revisor ab Episcopo delegatus pro exigendis rationibus adimplementi piorum operum, potest recipere mercedem, dummodo non sit Officialis ipsius Episcopi, & afferuntur Decreta.
- 48 Episcopus exigit ab Administratoribus locorum piorum rationem administrationis, tam in Visitatione, quam extra, per seipsum, vel per delegatum.
- Imò juramentum de fideliter administrando ab eis requirere potest. ibi.
- Administratores recusantes exhibere Episcopo libros, & instrumenta, censuris illos compellere potest. ibi.
- 49 Episcopus eisdem facultatibus utitur contra Fratres Cappellanos Religionis Hierosolimitanæ.
- 50 Quæ sit jurisdictio Episcopi in Ecclesiis subjectas Capitulo Lateranensi, & Presbyteros S. Philippi Neri deciditur Decretis Sac. Congr. Concilii, & Breve Greg. XV. quæ afferuntur, & n. 51.
- 52 Decreta Episcopi, qui vigore jurisdi-

- tionis delegatae sunt in Ecclesiis exempti debent exequi, & corrigi, seu mutari non possunt ab Ordinariis dictarum Ecclesiarum.
- 53 Episcopus visitat Ecclesias, quæ sunt sub immediata Regum protectione, & potest recognoscere decentiam Divini cultus, & alia quæ pertinent ad Divina mysteria, & Ecclesias unitas Sanctæ Domui Lauretanæ.
- Protectio Regia, non acquiritur per simplicem receptionem in protectionem. ibi.
- 54 Episcopus visitando Diocesim, debet se celeriter expedire.
- Tenetur singulis annis visitare Diocesim, & intra biennium visitationem absolvere.
- Episcopus visitando debet esse contentus de modesto equitatu.
- Beneficiati, & Confraternitates, tenentur ad contributionem Visitationis.
- Episcopo accedenti ad conferendum Sacramentum Confirmationis, non debentur vicualia, nisi concurrat consuetudo legitime præscripta.
- 55 Cappellani, & Beneficiati, quando teneantur celebrare per se ipsos, & quando possint celebrare per alium ostenditur.
- Cappellani, & Beneficiati tenentur applicare Sacrificium pro Fundatore quoties iste Sacrificii applicationem in libertate celebrantis non reliquit. ibi.
- 56 Cappellani, & Beneficiati non tenentur celebrare Missas tempore quo Capitale Dotis assignatae manet otiosum, & infructiferum sine eorum culpa.
- Cappellani, & Beneficiati, non possunt ab Episcopo cogi sed hortari, ut celebrent certis diebus, & horis, si in fundatione hoc eis non reperitur injunctum.
- Cappellani, & Beneficiati possunt cogi ad providendum paramenta de proprio.
- 57 Anniversarium quindecim Missarum, non includit Missam cantatam.
- Sacerdos, qui habet onus celebrandi

- singulis annis 30. Missas S. Gregorii, & habet elemosinam scutorum decem, tenetur per se ipsum celebrare: nec potest alteri Sacerdoti elemosinam currentem dare, & quod superest pro se retinere. ibi.
- 58 Missæ celebrandæ sunt in Ecclesia, seu Cappella à Testatore designata, & alio transferri non possunt sine beneplacito Apostolico. Capellanus, sive Beneficiarius celebrans alibi, quam in loco præscripto peccat mortaliter.
- Episcopus ex justa causa, & per modum provisionis potest transferre celebrationem Missarum de loco ad locum.
- 59 Nuncius Apostolicus non potest concedere Indultum, quod Missæ celebrentur alibi, quam in loco à Testatore præscripto.
- Si Testator locum in quo celebrandæ sint Missæ non designavit, hæres illas celebrare facit in Ecclesia sibi benè visa non obstante Synodo, & opinione DD. qui favent Ecclesiis in quibus Testatores fuerunt tumulati.
- 60 Missæ celebrandæ sunt tempore, & die à Testatore volito, & expresso alias voluntas Testatoris (quæ etiam in minimis servanda est) non adimpletur.
- 61 Translata Ecclesia ab habente facultatem, transit cum Ecclesia etiam onus Missarum.
- 62 Missæ non transferuntur cum Ecclesia, seu Collegio translato, quando Testator contemplantur principaliter locum, & afferuntur conjecturæ hujusmodi contemplationis.
- 63 Missarum reductio ob deperditionem seu diminutionem reddituum fit semper ad manualet, habita ratione ad utensilia, non autem juxta taxam præscriptam pro fundationibus in Synodo.
- 64 Canonici ubi est Consuetudo, & dummodò sint residentes possunt se invicem substituere.
- Hac consuetudine non gaudent, neque utuntur Coadjutore Canonico-
rum: neque hi Canonici qui tenentur inservire pro Diacono, & subdiacono Dignitatibus in Missis solemnibus.
- 65 Canonici abesse, & vacationibus uti non possunt diebus Dominicis, & festis totius anni, nec diebus Adventus, Quadragesimæ Octavarum Nativitatis &c.
- Ultra tertiam partem Canonico-
rum à servitio Chori nunquam abesse debet. ibi.
- Episcopus potest edicere ne Canonici discedant à residentia sine sua licentia.
- 66 Episcopus procedens contra non residentes tenetur servare formam præscriptam à Concilio, & adducitur Decretum, & n. 67.
- 68 Episcopus contra absentes potest procedere per censuras, illosque suspendere, non obstante quod inchoata sit via judicialis, prævia tamen monitione.
- 69 Pœnæ non residentium possunt infligi contra Canonicos Coadjutores. Canonici Coadjutores non possunt interesse Capitulis nec in illis votum dare, nec officium antianitatis exercere.
- 70 Qui redit ad residentiam, & postea recedit post paucos dies, non dicitur rediisse.
- 71 Episcopus potest edicere quod Canonici assistant Concioni sub pena amissionis Distributionum, illius diei.
- Canonicus absens per tres Menses amittit distributiones, quæ accrescunt inservientibus, non obstante consuetudine contraria. ibi.
- 72 Canonici si teneant Capitulum tempore, quo celebrantur Divina officia, vel celebrent Missas planas, vel alta voce in Choro non psallant possunt ab Episcopo Distributionibus privari.
- 73 Canonici, qui sunt officiales Sancti Officii, si non inserviant Choro non lucrantur Distributiones, absque Indulto Apostolico, & conciliantur Decreta.
- Subcollector Spoliorum, si non inserviat

in Choro, non gaudet distributionibus. ibi.

74 Episcopus non potest statuere quod Canonici, qui non sunt in Sacris amittant distributiones.

Neque quod Canonici Jubilatis non debeantur Distributiones extraordinariae.

Neque quod Distributiones, quae vigore Concilii Tridentini accrescunt in servientibus, applicentur fabricae.

75 Distributiones non debentur Canonici absentibus occasione litium, sine licentia Episcopi.

Item quando detinentur in carcere pro debito civili.

Item si tempore Divinorum Officiorum interserviant Episcopo Missam private celebranti.

76 Distributiones debentur Canonico Delegato ab Episcopo ad visitandum limina pro tempore accessus, & regressus.

Item Canonico Coadjuto, durante infirmitate, etiam Coadjutore absente.

Item Canonico inquisito, & postea absoluto tanquam non culpabili.

Item Canonico absenti à Choro urgente necessitate Officii, pro servitio Capituli.

Item Canonico Jubilato, quamvis sint extraordinariae, vel auctae post Indultum.

77 Capitulum non potest concedere Indultum jubilationis, neque absentibus, quod participant de Distributionibus.

78 Servitium praestitum Ecclesiae ante obtentam Praebendam, non suffragatur pro Indulto jubilationis.

79 Canonicus gravatus pensione, si abest à residentia cum licentia habente clausulam dimissa tertia parte fructuum, dimittit tertiam partem detracta pensione.

80 Subcollectores Spoliorum, & Decimarum, in his quae concernunt Divinum cultum, & administrationem locorum piorum remanent subiecti jurisdictioni Ordinariorum.

81 Qui possidet Parochialem unitam Dignitati Cathedralis, tenetur reside-
re in Cathedrali; si verò unio sit ad vitam, in Parochiali reside-
re tenetur.

1 Divina Officia, nempe Matutinum cum Laudibus, Horæ, Vesperæ, Completorium, Missæ solemnes, & Conventuales in Ecclesia nostra Cathedrali, & aliis Collegiatis Ecclesiis, tam Civitatis quam Diocesis, celebrentur à Canonici, Dignitatibus, cæterisque Praebendatis attentè, ac devotè horis statutis in Tabella horaria, pulsatis campanis, & ad alicujus instantiam non differantur.

2 Dum Divina celebrantur officia, nemo extrà Chorum cum Cotta, vel sine, permanere, neque in choro actus à Divinorum recitatione distrahentes agere, seu confabulare valeat: alioquin tanquam absens pun-
ctetur.

3 Canonici, & Dignitatibus in choro existentibus, sub quovis prætextu exinde exire non valeant plures quam duo pro qualibet vice, & in egressu, & regressu Archidiacono, sive alio Praesidenti reverentiam exhibeant, eorum egressus causam Punctatori notam facientes, ut in pleno capitulo an sit justa, vel nè, discuti possit, & contra facientes puncentur.

4 Unusquisque sedeat in suo stallo, absque pulvinari, tapete, seu stratu. Laici in Presbyterio non admittantur: extrà verò, tam ipsis, quam aliis Ecclesiasticis in Dignitate constitutis (qui non sunt de gremio capituli) de-
bitus honor, & locus non denegetur:

5 Qui-

- 5 Quilibet functiones suas *nutu Magistri Cæremoniarum* promptè obeat, juxta Ecclesiæ statuta, & laudabilem Consuetudinem, sub pœna punctaturarum: Et nemo (etiam Officio expleto) à Choro egredi valeat, vel recedat antequam finis signum per Archidiaconum, sive alium Præfidentem detur.
- 6 Missæ de Requie cum cantu, vel sine (in festis duplicibus) nec Conventuales in semi duplicibus non celebrentur, nisi in die depositionis Defuncti, vel in die Anniversario obitus Testatorum, non obstante eorundem contraria dispositione, sive alicujus Ecclesiæ contraria Consuetudine, sed celebretur Missa de festo duplici currenti, cum applicatione sacrificii, juxta mentem benefactorum, Rubricas Missalis, & *Decretorum Sac. Congr. Rituum.*
- 7 Officia plura Sanctorum æqualis ritus translata, remittantur, & celebrentur diebus non impeditis *de primo translato*: ea verò quæ recitantur per Indultum extensionis, non sub eodem ritu, quo alicui loco, vel Religioni, aut Clero concessa fuere (fortè duplici primæ vel secundæ classis) *sed sub ritu duplici minori* tantum (nisi in Indulto aliud expressè concedatur) celebrentur. Officia autem Sanctorum ad libitum non transferantur, *sed serventur Decretum generale* dictæ Sac. Congr. latum sub die 24. Jan. 1682.
- 8 Officium, & Missa alicujus Sancti, cujus reliquia insignis reperitur in Cathedrali, vel alia Ecclesia hujus Civitatis, aut Diœcesis, non celebrentur, nisi prius nobis constare fecerint *de identitate* reliquiarum, & quod sit descriptus in Martyrologio Romano, ut pariter mandat eadem Congregatio in Decreto emanato anno 1691.
- 9 Curent celebrantes *ut Missa concordet cum officio* juxta præscriptum Rubricæ, nisi ex legato, vel alia obligatione, dicenda non sit Votiva, seu Defunctorum. Color autem paramentorum, adhibeatur pro diversitate temporum, & festivitatum, ad formam Rubricæ Missalis *nec varietur*, nisi in casu extremæ necessitatis.
- 10 In privatis Oratoriis, in quibus ea Indulto Apostolico potest Missa celebrari, unica tantum Missa privata diebus non exceptis celebretur, *serveturque Indultum ad amissim*, & familiares Domus, qui Indulto non gaudent, præcepto Ecclesiæ de audienda missa diebus festis in Ecclesia satisfacere non omittant.
11. Meminerint Presbyteri quicumque sint Rubricæ præcipientis recitationem Matutini cum laudibus ante Missæ celebrationem, & delationis tonsuræ clericalis, ut veram Christi personam gerant, quam patentem habere debent in capite cum se accingunt ad corpus, & Sanguinem Christi offerendum: quod si sine ea celebrare præsumpserint, ipso facto *sint ab Altare suspensi* per tres dies immediatos sequentes, & si iterum secundo litaverint absque d. visibili corona, eamdem suspensionem per decem dies sequentes incurrant eo in ipso, & si terriò, tanquam Sacrorum canonum contemptores, sint ab Altare suspensi per annum.
- 12 Tabella onerum Missarum, litteris perspicuis descriptorum in Sacrario, & loco magis patenti: nec non duo libri in quorum altero *onera perpetua*, & temporalia: in altero missæ manuales, & eleemosynæ fideliter adnotentur, retineatur; ut singulis nobis de *adimplemento exacta ratio reddi valeat tam in visitatione, quam extra.*

13 Missarum onera in Altare, & à diebus à Testatoribus, & Benefactoribus præscriptis per Cappellanos, & Beneficiatos adimpleantur, nec transferatur de loco ad locum, sine nostra, vel Sac. Congr. Concilii licentia, nec recedantur, sine ejusdem Congr. indulto.

14 Canonici, Dignitates, Beneficiati, & Cæteri Præbendati, & Cappellani Choro, & servitio Cathedralis, & Collegiatarum addicti, residentiam faciant, nec illam deferant sine nostra licentia: tempore autem Quadragesimæ Concioni, quotidie interfint, sub pœna amissionis Distributionum.

Volumus autem, quod ab omnibus supra ordinata ad quos spectat, observentur, sub pœnis non solum jam expressis, sed aliis contentis in Decretis Apostolicis, arbitrio nostro irrogandis &c. Datum &c.

N. Episcopus N.

Loco ✠ Sigilli.

N. Cancellarius.

ADNOTATIONES.

1. **CELEBRENTUR.** Quæ à cap. 1. Edicti usque ad quintum inclusivè (dempto 4. mandantur observari, deprompta fuere ex Decreto S. Congr. Episc. emanato in *Abrutina, seu Interamnen. sub die 18. Aprilis 1617.* in quo idem ordo in recitatione Divini Officii præscribitur; juxta monitum *text. in cap. 1. de celebr. Missar.* Nulla autem fit mentio in Edicto de obligatione recitandi in Choro Officium B. M. Virginis, quia ex Bulla Pii V. Breviario Romano præfixa pro his qui Romanum ritum servant, sublatum est hoc onus, ubi contraria consuetudo illud recitandi non vigeat, quam B. Pontifex non abstulit, sed jussit servari, ut observat Fagnan. *in d. cap. 1. num. 35. de celebr. Missar.*

2. **SEU CONFABULARE.** Canonici confabulantes in Choro, non solum punctandi, & privandi sunt Distributionibus tanquam absentes, ut rescripsit *Congr. Episc. Episcopo Nucerinò 7. Septembris 1594.* Sed si hoc faciant frequenter, eos teneri ad illarum restitutionem firmant DD. citati à Callemart. *supra Conc. Trident. sess. 24. cap. 12. de reform. remis. ad Bull. Pii IV. super forma profes. fidei verb. atque in Choro ad psallendum in fin. & exeuntes à Choro sine justa Causa, quod sint punctandi, declaravit Congregat.*

Concilio in Lunen. Sarzan. 4. Junii 1701 ad 1.

3. **ABSQUE PULVINARIT, APE-TE, SEU STRATU.** Hæc enim sunt signia Superioritatis, quæ non competunt nisi Episcopis aliisque Prælati, & ideo nemini de Capitulo, etiamsi sit Dignitas, conceditur hæc præminentialis distinctio, ut decisum fuit à *Sac. Congregatione Rituum in Herpibolen. Præminentiarum 22. Novembris 1698.* in qua Dignitates illius Ecclesiæ Primitialis vigore Consuetudinis allegatæ, prætendebant, genuflexorium, sive locum stalli cum pulvinari, & stratu, sive tapete retinere, & declaravit pulvinar tantum laneum violacei coloris esse permittendum, & servandum esse *Cæremoniale lib. 1. cap. 9.* Et in alia *Urbinate. 23. Januarii 1700.* in qua Canonici, & Dignitates celebrantes præsentate Archiepiscopo, prætendebant vigore Consuetudinis, uti posse pulvinari pro genuflexendo, respondit -- *probetur consuetudo formiter.*

4. **LAICI IN PRÆSBYTERIO NON ADMITTANTUR.** Laicorum loca, & sedilia, etiam si sint illustres, & de Magistratu, debent esse extrà Chorum, sive Presbyterium, ut ostendatur honor Cleri ab illis distinctus ut inquit Gavant. *Theaur. Sac. Rit. par. 2. tit. X. de Oration. Dominic. in verb. fiat commun. vers. Sacerdotem*

dotem pag. mibi 125. Barbof. collect. decis. Apost. verb. laicus collect. 442. num. 1. & seqq. cum aliis congestis à Pignatell. consult. 3. per totum, & præsertim num. 7. 13. & seqq. tom. 3. ubi Decreta Sac. Congreg. Rituum refert, ita disponitur in Cæremoniales Episc. lib. 1. cap. 13. quod omnem abstulit consuetudinem contrariam: Et idè ead. Congregat. in una Amerina Seditium 16. Martii 1697. confirmata 12. Septembr. 1699. mandavit aptandum esse locum Magistratui extrà Presbyterium juxtà designationem potestatis à Magistro Cæremoniarum, non obstante, quod Magistratus reperiretur in possessione, & allegaret alterius loci congrui deficientiam.

5. Et sicuti Retentio sive usustapeti, aut stratus, non permittitur Dignitatibus, & Canonicis, ita nec minus Magistratus laicus illa habere debet, ut declaravit d. Congr. Rit. in Baren. 2. Septembr. 1690. in qua respondit -- Concedendum esse Magistratui Baren. Scannum sive Sedile ligneum, sine suppedaneo, panno cooperatum, tam in Ecclesia Cathedrali, quàm in omnibus aliis Ecclesiis Secularium, & Regularium extrà Presbyterium. Quod Decretum iterum probavit in Aprutina 6. Octobris 1696. in resp. ad 8. in qua referente clar. mem. Cardin. meo Petrucci, fuerunt proposita, & resoluta etiam alia dubia sequentia.

- I. An, & quotuplici ductu sit thurificandus D. Præses Regius Provinciae Aprutinae, dum assistit Missæ cantatæ, quæ solemniter celebratur.
- II. An sit thurificandus eodem tempore, quo thurificatur Episcopus, & quatenus post, an ante, vel post Canonicos?
- III. An eidem Præsidi dandum sit osculum Evangelii, & quatenus affirmativè, an eodem tempore, quo Evangelium osculandum datur Episcopo, & à quo sit dandum?
- IV. An eidem Præsidi sit dandum osculum pacis eodem tempore, quo datur Episcopo, & quo instru-

mento, atque an ante, vel post Canonicos.

V. An Domini Regii Auditores Regiæ Audientia Terami, possint dum assistunt Officiis Divinis, sedere in sedibus canonicis, cum brachiorum appoditis, & habere stratum cum pulvinari, stante quod prius, tempore quo alia vice aderat in Civitate Tribunal Regiæ Audientia, sedebant in scanno ligneo nudo cum postergali & suppedaneo, quod quidem scannum adhuc extat in Ecclesia.

KI. An Magistratui Terami debeatur thurificatio duplici, vel unico ductu, & à quo sit thurificandus.

VII. An Episcopus possit concedere Magistratui inferiori, quod thurificetur duplici ductu, contra formam Cæremonialis?

VIII. An possit Magistratus Terami, habere, & tenere scannum in Ecclesia cum postergali, Suppedaneo, genuflexorio, & brachiorum appodio?

Quibus dubiis relatis Cong. Rit. respondit.

Ad 1. duplici ductu.

Ad 2. Negativè, quo ad primam partem, & quo ad secundam servetur Cæremoniale lib. 1. cap. 23. in fine.

Ad 3. Negativè.

Ad 4. post Episcopum dandum esse osculum pacis juxta Cæremoniale lib. 5. cap. 14.

Ad 5. dilata, & videatur soluto.

Ad 6. Servetur solitum.

Ad 7. Negativè.

Ad 8. Detur Decretum in Baren. 2. Sept. 1690.

6. Et in alia Camerinen. subortis inter Episcopum, & Magistratum controversiis de associatione solemnitatibus, de appositione stratus, de manuum lotionibus, de Gubernatoris Sede, & accessu, mandavit servari sequentia sub die 21. Febr. 1699.

I. Ma-

- I. Magistratus in solemnioribus festivitatibus à Ceremoniali pre-scriptis absente Governatore, habita hora à Magistro Ceremoniarum, seu ab alio Ministro, ad Palatium Episcopi usque ad Portam Cubiculi, quod dicitur Anticamera accedere debet, & Episcopum Cappa indutum ad Ecclesiam comitabitur, peractis functionibus, ad Portam majorem ejusdem Palatii pariter comitabitur, & Episcopus monitus de adventu Magistratus statim ei obviam procedet, & ad Ecclesiam perget.
- II. Prasente vero Governatore obviam procedent Episcopo egredienti, usque ad Portam Palatii ipsius Episcopi, & in accessu ad Ecclesiam Governator erit ad sinistram Episcopi, & idem in recessu servabitur.
- III. E' conspectu Altaris SS. Sacramenti factis inter se debitis salutationibus, Episcopus ad genuflexorium stratu, & pulvinari ornatum preces effundet, & hinc inde ad latera Canonici: Governator vero, & Magistratus ad consuetam eorum Sedilia pergent, ibique genuflexi versus Altare SS. Sacramenti orabunt, & quando Episcopus ad Chorum perget: stantes ipsum transeuntem salutabunt, & idem ordo servandus erit, etiam absente Governatore.
- IV. Si vero Episcopus ad Ecclesiam per parvam Portam perget, Magistratus ad eandem Portam, accedere, & comitari debet.
- V. Magistratus non debet genuflectere supra panniculum, quod omnino prohibuit Sac. Congr. die 9. Nov. 1669.
- VI. Nulla Canoniorum assistentia debetur Episcopo, quando ad Ecclesiam accedit, & per eam incedit, dum est Cappa indutus, secus vero quando est cum para-

- mentis Sacris, & tunc Governator, & Magistratus erunt post Episcopum.
- VII. Governator genuflectere non debet in eodem genuflexorio insimul cum Episcopo, quando est cum Cappa indutus.
- VIII. Magistratus prout in Ceremoniali, tum absente, tum prasente Governatore, in lotionem manuum inservire valeat.
- IX. Quando Episcopus Conciones audit, nulla Canoniorum assistentia ei debetur, & tunc Governator sedere debet prope Episcopum extra tamen Baldacchinum in Sede camerale consimili in equali linea, eo modo quo sedere solent Episcopi non Cardinales, & neutra Sedes sit coloris rubei.
- X. Accedente Governatore in habitu ad Ecclesiam, aliquis Ecclesie Minister Cotta indutus porriget eidem aquam benedictam manu, absente tamen Episcopo.

7. Quæ Decreta cum fuissent per modum Concordiæ proposita ab Eminentiss. DD. Cardinalibus Carpineo, & Petruccio ad hunc effectum Deputatis, & partes noluisse acquiescere: repropo- sita causa sub die 19. April. 1698. Sac. Congr. declaravit esse omnino servanda, & ad- huc partibus reclamantibus sub d. die 21. Februar. 1699. stetit in Decretis, & silen- tium imposuit. Verum postea cum Magi- stratus recusaret occasione celebrationis Missæ Solemnis Episcopi, accedere ad lotionem manuum, ex quo Decretum 8. per illud verbum valeat, non esset præcep- tivum, sed facultativum, & vice versa Episcopus Magistratum censuris minare- tur compellere: iterum recursum habue- runt ad eandem Congregat. quæ ad re- movenda scandala, & per modum pro- visionis sub die 30. Aprilis 1701. rescri- psit -- dilata, & interim per modum provi- sionis Magistratus tencatur accedere ad lo- tionem manuum.

8. Hæc, inquam, fuit prudentia- lis provisio. Cæterum Episcopus fo-

ovebat malum, & habebat contra se expressam Cæremonialis dispositionem lib. 1. cap. 11. ubi dicitur-- *Ad hujusmodi ministerium lotionis manuum possent invitari aliqui ex Magistratu.* Ex quibus verbis clarè præcipitur, quod manuum lotio in functionibus solemnibus, est actus honoris, & tam ex parte Celebrantis, quam servire debentis penitus facultativus; prout etiam benè hoc innuit Bauld. *manual. cæremon. cap. 11. art. 15. §. 2. ibi-- Si celebrans esset Sac. Rom. Eccl. Cardinalis, vel Archiepiscopus, vel etiam Episcopus aliquis insignis, possent ad hujusmodi ministerium lotionis manuum ipsius celebrantis invitari aliqui ex Magistratibus, vel ex Proceribus, & Nobilibus Civitatis, & ita de sum fuit à dicta Congregat. in Fanen. 26. Augusti 1645.* Sicque non poterat Magistratus Censuris compelli, quamvis præcedenter pluries ad dictam manuum lotionem spontè accessisset: cum in facultativis, non detur præscriptio ex vulgatis.

9. Neque obstat Decretum emanatum in Anconitana anno 1596. quod referunt Nicol. in fosc. verb. Episcopus num. 49. & Pignatell. consult. 4. num. 14. in fin. tom. 4. quia emanavit antequam publicaretur Cæremoniale, cujus evulgatio sequuta est anno 1600. & sic remansit revocatum per hanc legem generalem, ac etiam per allegatum Decretum in Fanen. ex nota regula, quod Decreta posteriora, quando conciliari non possunt, derogant prioribus, Fagnan. in cap. quoniam post. numer. 56. de Constit.

10. Præterea, sicuti Canonici, qui tenentur in habitu Canonicali Episcopum procedentem ad Ecclesiam ad horas canonicas ex Aula comitari, si non accedant, non possunt cogi poena excommunicationis ad associandum, ut ex Decreto Congreg. Episc. & Regular. 28. Maii 1684. probat Bauldr. *Manual. Sacr. Cærem. cap. 9. §. 2.* ita multò minus poterit Magistratus laicus Censuris compelli, ad explendum actum, ad quem ex lege Cæremonialis non arctatur (prout arctantur Canonici) sed in-

vitari posse decernitur, ut mox supra probavi. Confiteor tamen, quod Magistratus invitatus, non debet recusare, sed promptè, & reverenter ad lotionem manuum accedere; quia ita ejus gradus ab Ecclesia honoratur, Religio fulget, & Majestas Præfulis celebrantis veneratur, ut decet; si enim contemneret, & sine rationabili causa esset contumax, malè ageret, & Princeps eum cogeret, ad præstandum consueta obsequia.

11. **DEBITUS HONOR, ET LOCUS NON DENEGETUR.** Puta Prælati, Gubernatoribus, Vicariis, Magistratibus, Suffraganeis, quibus in functionibus Ecclesiasticis locus, & honor debetur. At quia in ista loci, & honoris destinatione sæpè oriuntur scandala, & perturbationes, cavendum erit hinc inde ab extremis: ideò ut laici ordinem Leviticum distinctum, & separatim à Deo emulari, & cum eo in Ecclesia locum, & sedem æqualem habere, non præsumant: Ecclesiastici verò apicibus Cæremonialis ita judicè insistere, & adhærere non debent, ut ubi ordo hierarchicus non confunditur, nec deformitas intollerabilis oritur, pro minimis applaudant locum laicis, novitatibus exturbare, præsertim antiquum cum in sedendo attendatur consuetudo, dummodò sit rationabilis.

12. Qualis autem honor debeat Prælato Præsidi Provinciæ, declaravit Sac. Congr. Rituum in Maceraten. 5. Augusti 1662. modo sequenti.

I. Gubernatori Maceraten. Præsidi Provinciæ non habenti facultatem Legati de Latere non competere Sedem sub Baldacchino, sed sine solio supra Scammum Magistratus, nempe cameralem decentem, & disjungtam à scamno Magistratus eidemque unico gradu, vulgo præ della tapetz obducto, ne dum Divinis juxta Presbyterium, sed etiam alibi concionibus audiendis, pariter supra scammum Magistratus perpetuò detinendam.

II. Epi-

- II. *Episcopum tamen Praeside praedicto Praesente nullibi Diecesis debere à benedictionibus populi, tum privatis, tum solemnibus abstinere, sed neque ullum humanitatis actum antequam benedicat erga Gubernatorem Praesidem exhibere.*
- III. *Nullam deberi praecedentiam Gubernatori Praesidi Provinciae supra Episcopum, etiam extra Diecesim degentem, quamvis Praeses in sua Provincia existat.*
- IV. *Episcopum non debere obviam ire Gubernatori Praesidi Provinciae adveniendi ad Cathedralam, neque illum ab ea discedentem associare. Gubernatorem, seu Praesidem praedictum teneri accedere ad Episcopum, ut ab eo accipiat Candelam, & Palmam benedictam, etiam cum osculo manus Episcopi; idemque servandum in distributione, cinerum, nunquam tamen teneri Episcopogenuflectere.*
- VI. *Canonicos teneri praestare Gubernatori Civitatis Praesidi Provinciae consueta obsequia, quapropter saltem per duos Canonicos idem excipiantur, & ad Portam Ecclesiae in discessu associetur.*
- VII. *Magistratum teneri praestare Episcopo, & Cathedrali Ecclesiae consueta obsequia, tum praesente, tum absente Gubernatore, & quatenus renuat compelli posse. At si Magistratus spontè velit ad Cathedralam accedere, & divinis inibi juxta solitum interesse, aut antequam de ejus contumacia per actus positivos Episcopo non constet, nulla ei vis inferatur, vel in eum Episcopus nullum coactionis remedium exequi permittat.*
- VIII. *Ad supplendum Magistratui absentis in lotionè manuum Epi-*

scopi, posse subrogari alios nobiles Viros, quibus tamen locus in scamno Magistratus minimè assignetur, sed qualibet vice in ipso solemnitate peragenda actu, seligendos, & vocandos, & quoad fieri potest variandos, nulla tamen praevia in scriptis eorum deputatione.

- IX. *Præterea eadem Sac. Congr. declaravit Gubernatorem Praesidem Provinciae non Episcopum, non posse sumere paramenta de Altari, & quo id verum sit Prelatis Episcopis inferioribus, etiam usu Pontificalium gaudentibus, præterquam in missis Pontificalibus. Quod Decretum habet authenticum.*

13. *Quivè tribuatur Episcopo titulari, sive suffraganeo jurisdictionem in populum non habenti, sed nomine, & vice Episcopi Ordinarii Pontificalia in Ecclesia Cathedrali exercenti, innuitur in provisionibus captis ab eadem Rituum Congregatione in Veliterna, in qua pro parte illius Suffraganei propositis dubiis.*

- I. *An saltem aliqui Canonici teneantur eidem Suffraganeo obviam ire usque ad Ostium Ecclesiae, ibique ex iisdem dignior aspersorium porrigere, & in reditu, usque ad eandem Januam comitari, dum Cappa indutus ad Pontificales functiones obeundas accedit, Antecessoris convenientia minimè obstante?*
- II. *An eidem Suffraganeo debeatur Genuflexorium cum stratu, & pulvinaribus ad orandum ante SS. Sacramentum, dum occasione earundem functionum Ecclesiam ingreditur.*
- III. *An Suffraganeo facienti ordinationes generales in aliquo ejusdem Ecclesiae Sacello (propter impedimentum Altaris Majoris*

ex causa recitationis horarum in Choro) debeant in eodem Sacello assistere aliqui ex Canonicis?

An dum assistit Concioni, Prædicatoris salutatio, ei prius dirigenda debeat distinctè ab illa Canonicorum, & Magistratus Secularis?

Sac. Eccl. die 6. Septemb. 1698. respondit.

Ad 1. posse de licentia Eminentiissimi Decani Episcopis Ostis, Veliterni deferre Cappam, & in hoc casu teneantur duo Canonici ire usque ad Ostium Ecclesie, & dignior porrigat ei Aspersorium, quo Suffraganeus se ipsum tantum aspergat, & pariter eum asocient in reditusque adeundem.

Ad 2. in Voto Magistri Ceremoniarum.

Ad 3. servetur Pontificale cum Missa solemnè in Altari Majori presente Clero.

Ad 4. Affirmativè quatenus sedeat in Presbyterio.

14. Responsio ad primum dubium correspondet oppositioni factæ à Canonicis illius Cathedralis, nempe Suffraganeo non competere jus deferendi Cappam in Ecclesia non sua, hocque innixum videbatur in textu *Ceremonialis lib. 1. cap. 3.* ubi sic dicitur — *Quoad Cappas verò, quibus Episcopi in propriis Ecclesiis utuntur, & inferius — extra Diocesim, & Ecclesiam suam Episcopi non utuntur Cappa, præterquam in Romana Curia, cum in Divinis Pontifici Maximo, vel Sacro Cardinalium Collegio presente assistunt.* Unde inferebatur, quod cum Suffraganeus Veliterni esset à Cardinali Decano Episcopo delegatus ad exercendas functiones Pontificales tantummodò, non posse uti Cappa in Ecclesia non sua, cum hæc inter Vestes Pontificales non connumeretur: Et sic Sac. Congr. agnoscendo vim objectionis, rescripsit quod possit

illam deferre de licentia Cardinalis Episcopi. Cæterum loquendo de Coadjutore Episcopi cum futura Successione, alias ead. Congr. declaravit Cappam esse ornamentum dignitatis Episcopalis, mozzettam verò cum Rocchetto esse proprium signum ejus, penes quem est Dignitas, & jurisdictio, ut habetur in Decretis per extensum relatis à Quarant. in *Sum. Bullar. verb. Archiepiscopi auctoritas post num. 12.* Votum Magistri Ceremoniarum, (ad quod refertur. responsio data ad secundum Dubium) erat negativum, nempe Genuflexorium cum Stratu, & pulvinari non deberi Suffraganeo, sed pulvinar super Genuflexorio nudo, & quatenus Genuflexorium non adesset, quod daretur pulvinar super primo gradu Altaris.

Responsio autem data ad quartum correspondet alteri objectioni Capituli Canonicorum asserentium, Suffraganeos Veliternos nunquam habuisse locum, nec Sedem in Presbyterio, & proinde non deberetur distincta salutatio, cum esset à corpore Capituli Extraneus, & idè quia objectum fulciebatur probationibus, Congregatio dixit deberi distinctam salutationem, quatenus federet in Presbyterio.

15. Et quia in aliis præminentis, & juribus præfatum Suffraganeum excessisse modum, Capitulum conquerebatur eodem tempore per viam reconventionis, proponi curavit dubia sequentia.

- I. An suffraganeus Veliternus occasione functionum Episcopatum solemnium teneatur separare in Sacrestia, vel potius paramenta sumere ab Altari, vel in faldistorio?
- II. An valeat deferre Cappam Pontificalem in accessu, & recessu ad Ecclesiam Cathedralis, & quatenus Affirmativè?
- III. An possit sibi deferri facere eandem ejusdem Cappæ per alium, seu potius illam deferre teneatur

IV. *An similiter possit sibi deferri facere caudam vestis violaceæ , unâ cum elevatione fimbriæ anterioris in plano pavimenti Ecclesiæ ?*

V. *An eidem accedenti ad Ecclesiam porrigi debeat Aspersorium ad Januam Ecclesiæ per aliquem ex Canonicis , & an possit Alumnos Seminarii , aliosvè circumstantes aspergere , vel potius aquam tantum recipere extremitate digitorum ?*

VI. *An possit per Civitatem uti Mantello oblongo coloris violacei cum signis rubeis super vestem Nigram interiorem vulgò Zimarva ?*

VII. *An per Civitatem possit sibi deferri , & elevari facere Umbellam sericam viridis coloris :*

VIII. *An dum assistit Concioni possit sedere in Sede separata à Canonicis , vel potius debere sedere in eodem scamno Canonicorum , absque tapete , & pulvinari , primus inter illos , & in quo habitu ?*

Quibus Sac. Congregat. eadem supradicta die respondit.

Ad 1. si accedat cum Cappa : in faldistorio : alias in Sacratio.

Ad 2. jam provisum.

Ad 3. Negative quoad primam partem , & affirmative quoad 2.

Ad 4. Negative.

Ad 5. jam provisum.

Ad 6. Negative.

Ad 7. Negative.

Ad 8. dilata.

16. Episcopi enim titulares, qui carent Clero, & plebe, & Ecclesiam habent apud infideles, in juribus præeminentialibus, differunt ab aliis, qui in suis Ecclesiis exercent jurisdictionem: quia hæc non ab ordine tantum, sed à Dignitate eonjuncta cum administratione proveniunt, ideoque inter Episcopos ultimo *Monacelli Form. Pars II.*

loco sedere debent quamvis antiquiores sint. *Franc. de Eccles. Cathedr. & cap. 32. nu. 146.* Et quia ut plurimum vagabundi erant ut illos vocat *Concil. Trident. sess. 14. cap. 2. de reformat.* idè hodiè non creantur nisi pro Ecclesiis Cardinalium, & illis, quæ eos solent habere, & in Ecclesiis Germaniæ, ut advertit *Ricc. prax. rer. for. Ecclesiast. parte quarta resol. 429. ubi in resolut. 432. firmat*, quod si conferant primam Tonfuram absque licentia proprii Ordinarii, non incidant in pœnas Sac. Concil. Trident. quod verum non puto, quia *Concilium in secunda parte dist. cap. 2. sess. 14.* quæ est dispositiva, non de Episcopis titularibus Pontificalia exercentibus tantum, sed absolute de ordinantibus, & promoventibus, etiam ad primam Tonfuram expressè loquitur.

17. Item tales Episcopi titulares Suffraganei, non dispensant super interstitiis, nisi habeant speciale mandatum, neque votum habent in approbatione ordinandorum, nisi sint ex numero Examinatorum, prout *Sac. Congregat. Episcop. & Regular. sub die 14. Februar. 1585.* respondit Suffraganeo Brixinon. cui quoque subjunxit.

I. *Quod Episcopus ex justa causa potest transferre Dedicationis Ecclesiæ festum in aliam diem magis congruam Speculat. cons. 4. par. 3. rub. 52.*

II. *Quod Ecclesiæ possunt consecrari sine Altaribus, & è contra Glos. in capit. 1. de conse. et. Eccles. Hoff. & DD. in cap. proposuisti eod. tit.*

III. *Quod Suffraganeus, ubi per Diocesim pro Pontificalibus exercendis proficisci contigerit, expensas ab Episcopo habere debet.*

IV. *Quod Sacramentum confirmationis est administrandum cum Pluviali, Mitra, amictu, & Stola.*

Item non possunt visitare Claustram Monasteriorum Monialium, nisi sint simul Vicarii Generales, & ab
E
Epi-

Episcopis quorum sunt Suffraganei facultates Vicariorum Generalium, vel aliud speciale mandatum habeant, prout pro Suffraganeis Germaniæ, declaravit *Congreg. Concilii* 17. Junii 1630. lib. 4. dec. fol. 300.

18. Vicario autem Generali Episcopi, tam præsentem, quam absentem Episcopo debetur locus, & præcedentia supra Canonicos, & Dignitates in Ecclesia, & Choro, extra in processionibus, ac in aliis actibus publicis, & privatis, etiam in Synodo, ut declaravit *Sacr. Congregat. Rituum* 28. Novembris 1595. quam per extensum refert *Ricc. in prax. part. 4. resolut. 390. numer. 8.* & concordant alia Decreta, quæ refert *Barbos. in collect. decis. Apostol. verb. Vicarius Generalis collect. 714. numer. 7. 8. & 9. Pignatell. conf. 64. numer. 10. & 11. tom. 3.* Si verò Vicarius sit unus de gremio Capituli, tunc debet sedere in loco suæ receptionis in suo stallò, & habitu Canonicali *Barbos. dict. collect. 714. numer. 10. & collect. 98. numer. 6.* nec in Capitulo, & aliis actibus Capitularibus præcedit alios Canonicos, quia tunc non consideratur tanquam Vicarius, seu ut *Canonicus Gratian. discept. 106. numer. 1. Barbos. ubi supra dict. collect. 98. numer. 1. & 7. Panimoll. decis. 1. annot. 5. numer. 46.* Si autem vult præcedere Canonicis debet habitum Canonicalem dimittere, & tunc non poterit distributiones percipere, quia ad illas percipiendas nullum jus habet tanquam Vicarius, sed tanquam Canonicus, idè si velit eas lucrari, debet in actibus prædictis, sicut etiam in processionibus interesse tanquam Canonicus, ut pluries declaratum fuit à Sacra Congregatione Rituum, cujus Decreta referunt *Barbos. dict. collect. 98. Panimoll. loc. cit. numer. 49. & Pignatell. dict. consult. 64. numer. 21. tom. 3.* Et si Canonici, & Dignitates incederent sacris vestibus induti, tunc Vicarius non præcedit, etiam si non sit de corpore Capituli, & non obstante contraria consuetudine, prout semper constanter respondit sæpissimè eadem *Congregat. Rituum apud Pignatell. dict. conf. 64. numer. 15. & 16.* ubi per extensum quam plura Decreta congerit.

19. **NUTU MAGISTRI CÆREMONIARUM.** De Cæremoniarum Magistro, dicit *Biss. Hierurg.* quod non habet determinatum locum, cum de ratione sui officii, modò unum, modò alium, secundum quod ipse judicabit opportunum teneat, *lit. C. numer. 197. §. 2.* At cum de hoc dubitari contigisset in *usa Viterbena* 30. Aprilis 1701. *Sacr. Congreg. Rituum* respondit -- *Dentur Decreta in Patavina* 28. Novembr. 1619. & 8. Maii 1617. (quatenus vera sint) hæc Decreta, ut refert *Barbos. collect. decis. Apostol. 459. numer. 7.* firmant, quod Magister Cæremoniarum, etiamsi sit Cappellanus in actu exercitii debet sedere apud Celebrantem, vel ejus Assistentes, quod verò non est in actu Ministerii, sedere debeat in Choro inter Præbendatos, vel Presbyteros, vel Clericos sui ordinis servato ordine suæ receptionis. Huic autem donec certum stipendium assignatum fuerit debet de salario ab Episcopo, & Capitulo pro medietate provideri, ut decisum fuisse refert à *Sacr. Congreg. Rit. Barbos. in sum. decis. Apostol. collect. 459. numer. 4.* & etiam à *Sacr. Congreg. Episcop. Nicol. in gloss. verb. Magister numer. 1. ubi numer. 2.* quoad hoc officium exercendum non debet compelli Canonicus.

20. **ET DECRETORUM SACR. CONGREGAT. RITUUM.** Hæc Decreta generalia quæ mandant, quod in festis duplicibus Anniversaria, & Missæ Cantatæ de requiem celebrari possint ex dispositione Testatorum quotannis recurrent tantum die obitus ipsorum Testatorum, in cæteris autem diebus, celebrari debeant Missæ de festo duplici currenti, non obstante contraria Testatorum voluntate, seu Consuetudine; sed juxta eorumdem benefactorum mentem applicetur Sacrificium, fuerunt approbata ab *Alexandro VII.* 5. Augusti 1662. & 22. Januarii 1667. & postea *Clem. IX.* 23. Septembr. 1669. eaque per extensum refert *Romager. in gloss. ad Synod. Gerund. lib. 3. tit. 9. capit. 3. & 8.* De Missa autem Conventuali, quod non celebretur pro defunctis, quando per annum officium est duplex, vel semiduplex clarè probat *Rubrica missal. tit. de miss.*

miss. defunct. §. 1. & 2. quam examinatis, & sequendam esse tenet Fagnan. in cap. cum creatura numer. 23. & trib. sequentibus de celebr. Miss. quia semper debet concordare cum officio, Gavant. part. 1. titul. 4. de Miss. *Vot. Sanct. Mariæ littera P.* neque curandum de contraria dispositione Testatorum, si adesset; quia horum voluntas non debet Rubricas subvertere, nec legis constitutionem generalem immutare, ut inquit Passerin. in cap. religiosus §. sancti numer. 108. de testament. in 6. & in puncto onerum Missarum Gavant. thes. Sac. Rituum part. 3. titul. 12. num. 32. in fin.

21. DE PRIMO TRANSLATO. Rubrica generalis Breviarii capit. 10. de translato. fest. numer. 7. ita disponit -- Si plura festa IX. lectionum transferenda sint, prius transferatur duplex, quam semiduplex, & inter plura duplicia quod est magis solemne, semper prius transferatur, & prius celebretur; alioquin si sint equalia, unum ante aliud transferatur, & ordine quo erant celebranda in propriis diebus. Nonnulli non percipientes rectè sensum supradictæ rubricæ, putarunt, quod de festo translato sit faciendum officium die Immediatè sequenti non impedito, non obstante festo prius translato æqualis ritus, prout vidimus adnotatum in Ordinario Romano anno 1696. in festo S. Henrici Imperatoris: Eo ducti fundamento, quia festum quod uno tantum die transfertur, censetur suo die fieri, quia in ipso die, in quo incidit adhuc potest habere primas Vesperas, vel commemorationem; unde ad removendos errores, sub die 22. Decemb. 1696. fuit in Congregat. Rituum propositum dubium.

An festum translatum, quod potest in sequentem diem immediatè sequentem transferri, debeat recitari antea alia festa prius translata, quando sunt equalis ritus.

Examinatis Decretis in hac re aliàs emanatis (quæ videbantur inter se pugnare) nempe in una Ordin. Cappucinarum 30. Septembris 1679. in qua data fuerat responsio affirmativa in Lycien. 24. Novembris 1691. in Suesiana 11. Julii 1695. in quibus negativa proderat: at per-

pensis DD. autoritatibus scilicet Gavant. in cap. 10. de occurrent. off. seu de translato. fest. numer. 7. Guyet. in Herotolog. sive de fest. prop. lib. 4. cap. 7. Biff. de Sac. rit. litt. O. num. 127. §. 4. omnes negativam partem sequentium, ead. Congreg. sub dicta die respondit -- *Officium celebrandum esse de primo translato.*

22. Quæ tamen regula erit limitanda, quoties festum Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis occurrens in feria 6. Parasceve, vel in Sabbato Sancto, sit transferendum ad fer. secundam post Dominicam in Albis: nam tunc alia festa prius translata, quæ non sint altioris ritus, sive in dict. die incidentia, protrahenda sunt ad aliam diem non impeditam: quia per Decretum dict. Congreg. emanatum 11. Martii 1690. prædicta dies fixa est una cum præcepto audiendi Missam, & vacandi ab operibus, pro dict. festivitate, ut declaravit 14. Junii 1692. Bullar. Innoc. XII. 106.

23. SED SUB RITU DUPLICI MINORI CELEBRETUR. Quandoque solet Congreg. Rit. officium aliquod particulare alicujus Sancti, loco, Diocesi, Religioni, aut uni Provinciæ jure concessum, ex gratia (rationabili aliqua causa impellente) aliis locis, Diocesis, Religionibus, & Provinciis per extensionem indulgere. Verùm quia hi, qui gratiam extensionis impetrant, officium recitant sub eodem ritu primis concessio, ut plurimum duplici primæ, vel secundæ classis, (prout accidit de Sancto Narciso primæ clas. Principali Patrono Gerundæ cujus officium per extensionem celebratur in omnibus Hispaniæ Regnis 19. Martii, & propterea de Sancto Joseph eadem die occurrente nihil sit) ad removenda hujusmodi absurda, quæsitum fuit in eadem Congregatione.

Sub quo ritu in dd. Hispaniæ Regnis (excepta Civitate Gerundæ) sit celebrandum officium S. Narcisi, & sub quo ritu censeri debeat indultum officium per extensionem in cæteris casibus, quando à Sac. Congreg. non exprimitur?

Et Congreg. examinatis Decretis, sub die 3. Augusti 1697. respondit -- officium

E 2 Sancti

Sancti Narcisi recitandum esse in Civitate, & Diocesi Gerundæ 29. Octobris cum Missa sub ritu duplici primæ Classis cum Octava, die verò 18. Martii de eo fiat commemoratio tantum, sicut quadragesimali tempore fit de simplicibus. In cæteris autem Regnis Hispaniarum recitandum esse sub ritu duplici minori dicti die 29. Octobr. tantum, reformando Decreta annorum 1682. & 1689.

34. **SED SERVETUR DECRE-
TUM GENERALE.** Decretum istud, quod habeo penes me authenticum, est tenoris sequentis -- Cum alias Sacr. Rituum Congreg. decreverit officia Sanctorum ad libitum non esse transferenda, quando dies eorum festivitatum sunt impediti die Dominico, aut aliquo alio die festorum mobilium; quæstum fuit declarari, quæ regula servanda sit quando occurrunt eodem die cum Officiis Sanctorum Kalendarii proprii, vel translatis; Vel demum semel per hebdomadam, per mensem recitari concessis? Et Sacr. eadem Congregat. respondit, prædicta officia Sanctorum ad libitum, etiam duplicia, occurrentia in diebus Dominicis Octavis, & Natalitiis Sanctorum alicujus Religionis, vel Diocesis ex vi Kalendarii proprii à Sede Apostolica approbati, quamvis sub ritu semiduplici de præcepto celebrandis, non esse transferenda, sed committi debere. Si autem occurrant eodem die, in quo alias aliquod festum translatum poni deberet, tunc liberum fore declaravit eadem officia ad libitum recitare, & officium translatum ulterius ad aliam diem non impeditam transferre. Prout etiam omisso officio, quod semel per hebdomadam, aut per mensem ex Apostolico Indulto recitari concessum est, officium ad libitum eodem die occurrens recitari posse decrevit. Et ita ab omnibus, qui ad horas canonicas tenentur, servari mandavit, die 24. Januarii 1682. Et hic notandum est: quod Congregationes, Religiones, sive Ecclesiæ, vel Nationes, quibus concessum fuit à Sede Apostolica, ut semel, vel pluries in singulis hebdomadibus, vel mensibus, possint celebrare officium de Sanctissimo Sacramento, vel de Sanctis in diebus non impeditis aliquo festo duplici, vel semiduplici, non possunt hujusmodi officia facere in diebus Quadragesimæ,

Adventus, Vigiliarum, & Quatuor temporum, etiam si Indulto de his diebus nulla sit facta specialis mentio, ut novissime declaravit Sac. Congreg. Rituum in subnexo generali Decreto.

DECRETA Generalia.

CIRCA RUBRICAS.

„ Cum Sacrorum Rituum Congrega-
„ tioni demissè supplicatum fuerit se-
„ quentia dubia declarare.
„ Primum. An, cum multis Congre-
„ gationibus, Religionibus, sive Eccle-
„ siis, vel Nationibus concessum sit à
„ Sancta Sede Apostolica ut semel, vel
„ pluries in singulis hebdomadibus, vel
„ mensibus celebrentur varia Officia per
„ annum, Verb. Gr. de Sanctissimo Sa-
„ cramento, vel de Sanctis in diebus non
„ impeditis aliquo festo duplici, vel se-
„ miduplici, liceat ejusmodi Officia fa-
„ cere etiam in diebus Sanctæ Quadra-
„ gesimæ, Adventus, Vigiliarum, &
„ Quatuor temporum, etiam si de his
„ diebus nulla sit facta specialis mentio
„ in aliquibus Officiorum concessionibus?
„ Secundum, An dies impeditus festo
„ duplici, semiduplici pro dictis Officiis
„ recitandis, intelligantur etiam dies,
„ in quibus ponendum est Officium de
„ festo duplici, vel semiduplici transla-
„ to, quemadmodum dicitur responsum
„ fuisse olim à Sacra Congregatione;
„ Quod scilicet festum duplex, vel se-
„ miduplex etiam translatum, nec non
„ dies Octavæ sit dies impeditus res-
„ pectu talium Officiorum.
„ Tertium. An Regulares absque spe-
„ ciali privilegio, sed sola communi-
„ catione privilegiorum aliarum Reli-
„ gionum possint addere nomen San-
„ cti Fundatoris in Litanis, & Con-
„ fiteor,

„ fiteor , itemque recitare Officia , & Missas concessas aliis Religionibus .

„ Sacrorum Rituum eadem Congregatio ad relationem Eminentissimi , & Reverendissimi Domini Cardinalis Colloredo respondit .

„ Ad Primum negativè , & hujusmodi indulgentia non habere locum in feriis Adventus , Quadragesimæ , Quatuor temporum , Vigiliarum , sive cum jejuniis , sive absque jejuniis , nec in feria secunda Rogationum , nec in alia feria , in qua secundam Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ .

„ Ad Secundum Affirmativè .

„ Ad Tertium Negativè in omnibus .

„ Et ita declaravit , ac Servari voluit .

„ Ac insuper ut Declarationes , seu Decreta prædicta omnibus innotescant ; typis ea imprimi mandavit . Die 20. Martii 1706 .

G. Card. Carpineus.

Loco ✠ Sigilli.

B. Inghirami Sac. Congr. Secr.

25. DE IDENTITATE. Decretum Generale, quod hoc mandat, reperitur impressum in Breviario. Ad probandam autem Reliquiæ identitatem non requiritur certitudo physica, sed practica, & moralis, ex rationibus probabilibus orta, animum prudentis moventibus ad credendum ita esse, ut clarè habetur ex Decreto Concilii Trid. *de reliq. & veneratione Sanctorum*. & in cap. placuit *de consecr. dist. 1.* Probatur igitur identitas, 1. Bullis Pontificiis, aut Instrumentis publicis, 2. Scriptura subscripta à Superiore Ecclesiæ, & duobus testibus, vel saltem subscripta à Superiore cum suo Sigillo, 3. Scriptura etiam non autentica, sed antiqua reperta apud Reliquias, 4. Traditione, seu publica voce, & fama constanti, 5. Lapide marmoreo, aut inscriptione antiqua nomen Sancti continente, ubi *Monacelli Form. Pars II.*

Reliquia reperitur, 6. Juramento saltem duorum proborum hominum, 7. Ex aliis argumentis, & conjecturis, quibus probatur identitas omnis rei juxta generalem regulam apud Rot. *coram Cavalier. decis. 146. numer. 2. & coram Coccin. decis. 1873. numer. 48. Gratian. disc. 554. numer. 56. ubi de nomine, & cognomine.*

26. Et hic admonendi sunt Mistagogi, aliivè Favissarum Custodes, ne permittant, quod Sacræ Reliquiæ nudis manibus tangantur, aut nudæ exponantur, sed per Sacerdotes tantum, quando necessitas urget panno serico cooperiantur: nam Romanæ Ecclesiæ consuetudo abhorruit summis digitis corpora Sanctorum eorumque Reliquias attrectare, ut observat Ferrand. Anicien. *disquisit. reliq. libro 1. cap. 3. section. 2. §. mirificè*: qui Author in §. *his autem eodem loco pagina 127. & 128. refert verb. Div. Gregor. relata in Vita, scripta à Joann. Diacono libro 2. capit. 42. ac dicta Legatis Constantiæ Augustæ quæ sunt hæc -- Romanis consuetudo non est, quando Sanctorum Reliquias dant, ut quidquam tangere præsumant de corpore, sed tantummodo in Pyxide Brandeum mittitur, atque ad sacratissima corpora ponitur: Et cap. 2. articul. 3. §. id quid refert aliam Sententiam ejusdem Sancti sic expressam -- In Romanis namque, vel totius Occidentis omnino intolerabile est, atque sacrilegum, si Sanctorum corpora tangere quisque fortasse præsumat, quod si præsumpserit certum est, quia hæc temeritas impunita nullo modo remanebit: quem etiam Divus Carolus in Concil. 4. Proverb. titul. *de Sac. Reliq.* reassumendo prohibet, nè Sacræ Reliquiæ per laicos cuiusvis ordinis, & Dignitatis tangantur; quod advertit etiam Pac. Jor. *lucubr. Tomo tertio libro septimo titul. 1. numer. 130. & 131.**

27. Neque patiat Episcopus, quod tangantur per Moniales, vel afferentur in Clausura; sed omninò curet, quod custodiantur in exteriori Ecclesiæ, ut monet ibid. Pac. Jor. *numer. 134. Barbof. collect. decis. Apostol. 506. num. 16. & collect. 646. num. 11. Tambur.*

E 3 de

de jur. Abbat. disp. 24. quæst. 2. nu. 5. nec permittat, quod educantur à thecis, si-ve loculis earum, sed vascula in quibus aservantur, & includuntur sint firmiter Sigillo occlusa, Nicol. lucubr. can. lib. 3. tit. 45. n. 4.

28. UT MISSA CONCORDET CUM OFFICIO. Rubrica Missalis hæc habet -- Missa quotidie dicitur secundum ordinem Officii &c. & infra -- Missæ votivæ in Missis privatis dici possunt pro arbitrio Sacerdotum quocumque die Officium non est duplex &c. id vero passim non fiat, nisi rationabili de causa, & quoad fieri potest, Missa cum Officio conveniat. At hodie increbuit ita usus missarum Votivarum, & defunctorum, ut exceptis Dominicis, & festis duplicibus, in pluribus Ecclesiis Suppellectilia Sacra Missæ currentis, juxta Kalendarium correspondentia, nec minus exponantur in Sacrario: quia, vel nemo, vel pauci prædictam Rubricam servant: & id quod fieri non debet frequenter, sine rationabili causa, ut dicta rubrica disponit, jam jam vitio temporum transit in absolutum arbitrium: ideoque Episcopus hic in memoriam reducit Presbyterorum rubricæ dispositionem, ad hoc ut hi, qui præcisam obligationem non habent celebrandi missas Votivas, seu defunctorum, sensui Ecclesiæ conformari procurent.

29. Potest tamen Presbyter sæcularis licite celebrare Missam de Sanctis Regularium in eorum Ecclesiis, recurrente die festo, & se uniformare illorum Ritui, quamvis Officio proprii Kalendarii non conveniant, prout declaravit Sac. Congregat. Rituum in subnexa causa.

PP. Tertii Ordinis Sancti Francisci quærunt.

I. An diebus Dominicis, aliisque diebus quibus in ipsorum Ecclesiis celebratur de Sanctis Ordinis sub ritu duplici, Sacerdotibus exteris ad eam confluentibus, permitti debeat celebratio de Dominica, vel alio festo vel etiam de requiem? & quatenus af-

firmativè, an in Missa de Dominica, aliisque festis, debeant Sacerdotes exteri sui paramentis competentibus diebus Dominicis, & festis, vel possint se conformare paramentis, quibus eisdem diebus utuntur Fratres?

II. An Fratres diebus quibus propria Officia celebrant sub ritu duplici celebrantes in alienis Ecclesiis, possint celebrare Missas cum aliis Officiis concordantes, vel possint celebrare de aliis conformando se ritui eorundem Ecclesiarum, ac etiam de requiem? & quatenus affirmativè quoad primam partem, quid quoad colores paramentorum?

III. An Sacerdotes exteri confluentes ad ipsorum Ecclesias ut supra, & celebrantes de Sanctis Ordinis ser. ser. possint in Missis se uniformare cum Fratribus quoad Credo, & quoad numerum Orationum more duplicium?

IV. An diebus Dominicis, quibus tam Fratres, quam exteri celebrant de Dominica, possint exteri sui coloribus paramentorum, quibus utuntur Fratres ratione altaris Octavæ, & Fratres celebrantes in alienis Ecclesiis sui coloribus juxta Ritum eorundem, & an tam exteri in Ecclesiis Fratrum, quam Fratres in alienis, possint apponere commem. Octavæ ut supra occurrentis servata rubrica de duplici Oratione habenda in Dominicis infra Octavam?

V. An in officio ad Hymn. Ille Confessor pro SS. Confessoribus quoties eisdem fixa dies est assignata, quæ non est dies obitus, recitari debeat. Veri. Meruit beatas scandere sedes, eo quod re vera Officiam fiat de die obitus, & quatenus affirmativè, an eadem regula servanda sit in Offi-

Officiis de Confessoribus translatis, dummodo Officium sit de die obitus?

Sac. Congreg. Rituum die 11. Junii 1701. respondit.

Ad 1. quoad primam partem dubii negativè, quando festum celebratur cum solemnitate, & concursu populi, & quoad secundam partem jam provisum.

Ad 2. ut ad primum.

Ad 3. Posse.

Ad 4. Posse.

Ad 5. Negativè.

30. **NEC VARIETUR.** Bulla Pii V. Missali præfixa mandat, quod Missa celebretur juxta formam traditam in Rubricis, & prohibet ne fiat ulla mutatio, aut detractio: unde sequitur quod color paramentorum non possit ad libitum variari: qui enim oppositum sentiret, censuram Concilii Tridentini sessione 7. canone 13. incurreret, quia est Rubrica præceptiva, dum jubet per verbum debent, quod necessitatem inducit, ut de statuto per Papam confirmato per verbum debent dixit Rot. coram Cocin. decis. 179. num. 1. & sic merito Carol. Bartol. à Platea in Opusc. quod edidit Anno 1682. sub titulo *l' Irade Sacra* dixit in Rubrica capit. 5. --- *Che l' uso e diversità prescritta de i colori appartiene à i Sagri Riti, ne potersi trasgredire senza grave colpa, & in corpore --- Dal che chiaramente si scorge, non andare esente di grave peccato, senza causa ragionevole, chi in cosa tanto osservata dalla Chiesa, e di tanta riflessione manca dalla dovuta ubbidienza: & in cap. 33. §. 1. loquendo pariter de coloribus --- Le rubriche obligano à guisa di Leggi sotto pena di colpa grave, non essendo lecito, senza special facultà del Pontefice mutar punto ciò che spetta à i Sagri Riti: à quo non discrepant Gavant. in Rubr. parte 3. Tit. 11. num. 13. Pac. Jord. elucubr. Tom. 1. lib. 4. tit. 1. num. 330. ubi hæc habet --- nihilque addendum, vel præmittendum privata auctoritate, alioquin mortaliter peccatur, nisi levitas materia excuset. Igitur qui in Missis defun-*

ctorum pro Nigro colore uleretur violaceo absque necessitate, rubricam offenderet in re gravi, & non esset immunis à culpa: quia temere illum reduceret, & Ecclesiæ ritibus se conformare contemneret.

31. **SERVETUR QUE INDULTUM ADAMUSSIM.** Plures abusus ipserant in usu Indulorum habendi Oratorium privatum, quos Sac. Congr. Concilii, (Sanctiss. D.N. Clem. XI. approbante) Decreto generali emanato 15. Decembr. 1703. & publicato 8. Jan. 1704. eliminare curavit inhiendo. Primò Episcopis, & majoribus Prælatiis, ac etiam Cardinalibus, ne sub prætextu Privilegii in corpore juris clausi extrà Domum propriæ habitationis (sive intra, sive extrà Diocesim) erigant Altare pro celebranda missa, seu celebrari facere. Secundò Regularibus cujusvis ordinis, etiam Soc. Jesu, & S. Jo: Hierosolymitani, & quibuscumque aliis Sacerdotibus etiam si essent Episcopi, ne audeant celebrare in Oratoriis privatis, quæ per Sedem Apostolicam concedi solent, in diebus solemnioribus Indulto exceptis, in reliquis verò diebus, præter unicam missam hora debita, & nunquam post meridiem. Tertiò declarando, personas contravenientes huic Decreto Ecclesiæ præcepto de audienda missa non satisfacere & Regulares privilegio Altaris portatilis tanquam per Concilium revocato, uti non debere, nec posse. Quartò facultatem delegatam Ordinariis locorum tribuendo, procedendi contra quoscunque contravenientes quamvis Regulares ad pœnas præscriptas à Concilio Sess. 22. ac etiam ad Censuras latæ Sententiæ; ut latius in Decreto quod datur subnexum.

DECRETUM

De Celebratione in Oratoriis privatis.

„ Quoniam Sancta sanctè tractanda
 „ sunt, ac præsertim tremendum in-
 „ cruenti Sacrificii Mysterium, quod
 „ omni Religionis cultu, & veneratio-
 „ ne peragendum est; Propterea super
 „ observandis, & evitandis in celebra-
 „ tione Missarum in Sacrosanctis Oecu-
 „ menicis Conciliis, ac præsertim Tri-
 „ dentino sub *cap. unico sess. 22.* inter cæ-
 „ tera statutum est, ut tantum Sacrifi-
 „ cium solummodò in Ecclesiis, aut Ora-
 „ toriis Divino tantùm Cultui dicatis ce-
 „ lebraretur, præcipiendo Episcopis, &
 „ locorum Ordinariis, nè privatis in Do-
 „ mibus, atque omninò extrà Eccle-
 „ siam peragi paterentur; Ac subin-
 „ de Sacra Congregatio Eminentissimo-
 „ rum, & Reverendissimorum S. R. E.
 „ Cardinalium ipsius Concilii Tridenti-
 „ ni executioni, & interpretationi præ-
 „ positorem sæpè sæpius per opportuna
 „ Decrete obrepentes abusus elimina-
 „ vit. Modernis tamen temporibus in-
 „ notuit Sanctissimo Domino Nostro,
 „ quod nonnulli, Episcopi, sub prætex-
 „ tu Privilegiorum, Cappellis Episco-
 „ palibus competentium, & complures
 „ Regulares, sub prætextu Privilegio-
 „ rum, quæ ipsis à Sancta Sede indulta
 „ noscuntur per huiusmodi Privilegio-
 „ rum dilationem, seu potius excessum,
 „ & abusum in nonnullis Diocæsis,
 „ præsertim Regni Neapolitani, ac in
 „ ipsa Neapolis Civitate, ea sibi licere
 „ putant, quæ permissa non sunt, qui-
 „ nimò prohibita: Siquidem nonnul-
 „ li Episcopi, etiam in aliena Diocæsi,
 „ & extrà *Domum propriæ habitationis*
 „ in privatis Laicorum Domibus erigi
 „ faciunt Altare, ibiquè per unum aut

„ plures ex suis Cappellanis vivificam
 „ Christi Hostiam immolare; Regula-
 „ res verò in quibusdam Magnatum,
 „ seu aliarum Nobilium Personarum
 „ privatis Oratoriis, quæ certis quan-
 „ doque ex causis à S. Sede Apostolica
 „ concedi solent, celebrare audent,
 „ vel plures Missas quàm in ipsis cele-
 „ brare fit indultum, *vel absque præ-*
 „ *sentia Personarum, quarum contem-*
 „ *platione gratiosa concessio emanavit,*
 „ vel extra debitas horas, & post me-
 „ ridiem, vel illis etiam diebus, qui-
 „ bus per Constitutiones Diocæsanas,
 „ aut etiam per Decreta Sacræ Congre-
 „ gationis Concilii celebrari prohibe-
 „ tur, aut quæ in ipsismet Indultis Apo-
 „ stolicis excipiuntur, quominus in iis
 „ celebrari possit, aut etiam Altari por-
 „ tatili uti non verentur in sanctarum
 „ sanctionum contemptum, ac Sancti
 „ Sacrificii irreverentiam.

„ Quamobrem ad abusus huiusmodi
 „ eliminandos, & ad instaurandam ve-
 „ nerationem tremendo Ministerio de-
 „ bitam, idem S. S. Dominus Noster ex
 „ unanimi voto S. R. E. Cardinalium
 „ Concilii Tridentini Interpretum, in-
 „ hærendo declarationibus, aliâ hac de
 „ re editis, expressè declarant, Episco-
 „ pis, & his Majoribus Prælati, etiam si
 „ Cardinalatus dignitate fulgentibus, ne-
 „ que sub prætextu Privilegii clausi in
 „ corpore Juris, neque alio quocumque
 „ titulo, ullo modo *licere extra Do-*
 „ *rum propriæ habitationis* in Domibus
 „ laicis, etiam in propria Diocæsi, quod
 „ fortius intelligitur in aliena, etiam si
 „ Diocæsani consensus adhiberetur, eri-
 „ gere Altare, ibique Sacrosanctum
 „ Missæ Sacrificium celebrare, seu cele-
 „ brari facere, ac pari modo in Oratoriis
 „ privatis, quæ per S. Sedem concessa
 „ fuerint, non licere Regularibus cu-
 „ jusvis Ordinis, aut Instituti, seu Con-
 „ gregationis, etiam Societatis Jesu,
 „ aut etiam cujuscumque Ordinis Mili-
 „ taris, etiam S. Joannis Hierosolymita-
 „ ni, aut aliis quibuscumque Sacer-
 „ dotibus, etiam si essent Episcopi, in
 „ iis celebrare in diebus Paschatis San-
 „ ctissimæ Resurrectionis, Pentecostes,
 „ Na-

„ Nativitatis Domini Nostri Jesu Chri-
 „ sti, aliisque annis festis solemniori-
 „ bus, ac diebus in Indulto exceptis.
 „ In reliquis verò diebus prædictis Re-
 „ gularibus, seu Sacerdotibus quibus-
 „ cumque, etiam Episcopis, in præ-
 „ fatis Oratoriis celebrare non licere,
 „ ubi etiam unica Missa, quæ in In-
 „ dulto conceditur, celebrata fuerit,
 „ super quo celebraturus teneatur dili-
 „ genter inquirere, & de eo se opti-
 „ mè informare; Atque illa etiam in
 „ casibus permissis celebrari nequeat
 „ post meridiem damnando propterea
 „ ulterius, ac declarando in omnibus
 „ hujusmodi casibus, Personas, qua-
 „ scunque dictas Missas audientes nul-
 „ latenus Ecclesiæ præcepto satisfacere:
 „ Quo verò ad altare portatile ite-
 „ rum inhærendo declarationibus su-
 „ prædictis, censuit licentias, seu Pri-
 „ vilegia concessa nonnullis Regulari-
 „ bus in *cap. in his de privileg.* & per
 „ aliquos Summos Pontifices Regulari-
 „ bus communicata, utendi dicto
 „ Altari portatili, in eoque celebra-
 „ di absque Ordinariorum licentia in
 „ locis in quibus degunt, omninò re-
 „ vocata esse per idem Sacrum Con-
 „ ciliium, & propterea eosdem Regu-
 „ lares prohibendos, nè illis utantur,
 „ ac mandandum, prout præsentis De-
 „ creti tenore mandati Episcopis, aliis-
 „ que Ordinariis locorum, ut contra
 „ quoscumque contravenientes, quam-
 „ vis Regulares, procedant etiam tan-
 „ quam Sedis Apostolicæ Delegati, ad
 „ pœnas præscriptas per idem Sacrum
 „ Concilium in dicto Decreto *sess. 22.*
 „ usque ad censuras latæ sententiæ,
 „ tributa etiam eisdem facultate per
 „ hoc Decretum, ita procedendi pe-
 „ rindè, ac si per S. Sedem speciali-
 „ ter concessa fuisset. Et ita Sanctitas
 „ Sua declarat, & servari mandat.
 „ Romæ hac die 15, Decembris 1703.

B. Card. Panciaticus Præf.

Jo. Dominicus Thomas Episcopus

scopus Tyrenen. S. C. C. Secret.

Die 8. Mensis Januarii 1704.
 supradictum Decretum affi-
 xum, & publicatum fuit
 in Monte Citorio Curie In-
 nocentianæ, ac aliis locis so-
 litis, & consuetis Urbis per
 me Nicolaum Vasellum SS.
 D. N. Papæ Curf. Pro D.
 Mag. Curf. Thomas Or-
 landus Ap. Curf.

32. Remanet adhuc remove alterum
 (& fortè non minorem nec spernendum)
 abufum, qui viget, & nemo est qui
 videat, nempe, quòd familiares omnes
 Domus illius qui Indulto gaudet, au-
 diendo Missam in privato Oratorio
 etiam diebus festis, præcepto Ecclesiæ
 satisfacisse arbitrantur, & hoc evenire
 puto ex ignorantia Clausularum con-
 tendarum in Indulto: Nam clausulæ
 quibus concedi solet Oratorium privati-
 rum, hæ sunt regula-
 riter.

Volumus autem quod familiares servi-
 tiis tuis tempore dictæ Missæ actu non
 necessariis, ibidem Missæ hujusmodi in-
 teressentes, ab obligatione audiendi Mis-
 sam in Ecclesia diebus festis de præcep-
 to minime liberi censeatur. Pro Infir-
 mo autem etiam Nobili.

Sibi, ut etiam diebus, ut præfertur,
 exceptis, si in illis ob infirmitatem Do-
 mo egredi non poteris in dicto Oratorio,
 prædictam unicam Missam celebrari fa-
 cere, ac illam cum una persona servitiis
 tuis necessaria dumtaxat audire libere,
 & licitè valeas. Vel.

In tua, ac unius personæ servitiis
 tuis necessaria dumtaxat præsentia, ce-
 lebrari facere libere, & licitè possis,
 & valeas. Volumus autem quod alii
 præter supradictam personam Missæ hu-
 jusmodi ibidem interessentes ab obligatio-
 ne audiendi Missam in Ecclesia diebus
 festis de præcepto, minime liberi cescan-
 tur.

Et pro Oratorio Rurali. In tua, ac
 familiæ, & Hospitium Nobilium tuo-
 rum

rum presentia celebrare facere libere, & licite possit. Volumus autem, quod familiares servitiis tuis tempore dictæ Missæ actu non necessariis, ibidem Missæ hujusmodi interessentes ab obligatione audiendi Missam in Ecclesia diebus festis de præcepto minime liberi censeantur.

33. Ex his inquam clausulis (quæ communes, & ordinariæ sunt) clarè patet, quod familiares Indultarii (quorum appellacione veniunt qui actu inserviunt, & vivunt expensis Domini, Barbof. appellat. 96. numero 1. tam sani, quàm infirmi, nisi in actu celebrationis Missæ servitio Domini necessarij sint, Indulto gaudere non possunt; sed ut præcepto Ecclesiæ de audienda missa diebus festis satisfaciant ad Ecclesiam accedere tenentur: non obstante, quod contrarius usus oppositum admittat, quia iste usus est corruptela, & malus abusus contra expressam Papæ intentionem.

34. Neque dicendum, quòd usus, si vè consuetudo contraria dictarum clausularum, interpretativa vigeat etiam in Urbe sciente, & tolerante Pontifice, per quam tolerantiam, videatur dispensare, quia plures dantur responsiones. Prima quod argumentum approbationis desumptum ex præsumpta scientia Papæ nimis probat, & idèd nihil probat quia tolerantia hæc dicitur propriè patientia, qua Princeps dissimulat peccata, & tolerat, sed non approbat, vel quia non deducuntur in iudicio, vel non probantur, vel ex alijs prudentialibus motivis adductis per glos. in cap. denique distinct. 4. verb. venia, transgressores non punit: sed non per hoc illos dispensat: quia ad hunc effectum non sufficit scientia facta, vel præsumpta; sed requiritur vera.

35. Secunda, quod cum de jure communi in cap. 1. cap. sicut, &c. utcuque de consecr. distinct. 1. & juxtà mandatum Concilii Trident. sess. 22. de evit. in celebr. Missar. Missa sit celebranda, & audienda in Ecclesia, Indultum Oratorij privati, tanquam odiosum, & præjudiciale cultui Divino, est strictè, & non late interpretandum, Fagnan. in cap. non licet num. 13. & 14. de præb. Unde cum

Papa personas digito designet, & famulis actu non necessarijs Indultum non suffragari expressè declaret; lata interpretatio (nec in mente, nec in verbis comprehensa) in exitium vergit salutis transgressorum quia legis transgressio quo clarior, eo pejor, ut inquit Navar. in commentar. 3. de regularibus numero 32.

36. Tertia, quod tunc possit intrare observantia legis interpretativa, quæ excuset transgressores, quoties ex rationabili causa fuit inducta, nec liquet de mente legis, utpotè quia verba sunt ambigua, & apta recipere interpretationem; secùs autem si lex clara est, & de mente non potest dubitari: tunc enim contrarius usus non excusat; quia requiritur scientia certa, & consensus Legislatoris in illum non usum, ut loquendo de Papæ privilegio dixit Rot. coram Merlin. decis. 845. numero 3. Qui consensus positivus tantùm abest, quod in nostra hypothese intercedat, quod imò quotidie ex Secretaria Brevium expediuntur Indulta cum illdem clausulis, quod certè Papa non faceret, si per tolerantiam intenderet contrarium assertum usum approbare; sed potius ita videtur Decreto irritanti illum infringere, Rot. d. decis. 845. numero 3. coram Merlin. Cum enim utatur verbo --- Volumus autem &c. dicitur præscripsisse certam, & determinatam formam, quæ præcisè debet adimpleri, ita ut aliter gesta non valeant Rot. coram Cavalcr. decis. 612. num. 17.

37. Minusque objiciatur, quod præfatæ clausulæ apponantur de stylo potius Officialium Secretariæ Brevium, quàm de intentione Papæ, quia talis conditio (quæ est quinta sequentis tenoris --- Quinto ut qui ibidem Missam audiunt non liberentur ab obligatione accedendi diebus præcepti ad Ecclesiam pro Missis audiendis præter eos famulos, & famulas tantùm, qui servitio Domini, cui facultas conceditur, fuerint necessarii) fuit de Voto Sac. Congr. Concilii, Papa approbante, in hujusmodi Indulto apposita, prout referunt Fagnan.

in cap. auctoritate post numer. 22. de cens. & Nicol. lucubrat. can. lib. 5. tit. 33. de priv. & excels. post num. 7. ampl. 7. idēque cum sit conditio, quæ Indultum informat, & sine qua juxta Congregationis Concilii Sententiam à Papa approbatam, concedi non debet, præcisè servanda est: nec ad contrariam observantiam, seu non usum, neque ad Theologos morales pro declaratione, sed ad Papam recurrendum erit: quia ejus est interpretari, cujus est concedere glos. in cap. cum venissent de judic. capit. inter alia de sent. excommunicat. Fagnan. in cap. olim numero 34. de verb. signif.

38. Neque decipi patiatis à nonnullorum ingeniosa, sed futili interpretatione, quam asserunt super illis verbis Indulti — *In tua, ac familie presentia*; sub quibus contineri etiam famulos autumant affirmare; quia hæc clausula intelligi debet de familia Agnaticia, & consanguinea illius, cui Indultum conceditur quæ in eadem Domo habitat; & ejusdem est commensalis, non autem de servili — aliàs frustranea, otiosa, & illusoria esset clausula mox supra examinata & illico induceretur correctio, & contrarietas, quæ semper est vitanda, maxime quando verba sunt clara, ut hic; prout in terminis literarum Papæ observat Rot. coram Cocchin. decis. 238. numer. 5. & 6. Et huic familie Agnatorum suffragantur Decreta relata à Nicolio loco supra allegato ampl. 5. & in flosc. verb. Oratorium numero 3.

39. Hæc tamen limita in Oratoriis privatis Episcoporum etiam titularium, quorum privilegium in corpore juris clausum in cap. final. de priv. nunquam fuit abrogatum; nam inibi omnes audientes Missam diebus festis, præcepto Ecclesiæ satisfaciunt, ut ex declaratione Sac. Congreg. Concilii jam dixi in adnot. ad Decret. de commun. quotidian. & advertunt quoque Barbof. collect. decis. Apostol. 541. numer. 5. Nicol. ubi supra lib. 5. ubi alia Decreta refert Gallemart. supra Concil. sessio. 22. de evit. in celebr. Miss. post numero 11.

40. Item limita in Oratoriis, seu Cappellis privatis Cardinalium, qui statim ac ad hanc sublimem Dignitatem promoti sunt gaudent privilegio Altaris viatici ad instar Episcoporum absque alia Indulti expeditione, propter eorum præstantiam, in qua residet tota Majestas Christianæ Reipublicæ: unde Bal. quem refert Rub. singular. tom. 2. part. 4. de præcedent. Protothou. numer. 83. pag. mihi 492. appellat Cætum Cardinalium Senatuum Divinum: sunt enim Dignitate, & officio majores Episcopis, ut solidis fundamentis ostendit Eugen. IV. in sua Bulla impressa in Bullario tom. 1. in ordine la 15. §. 13. 14. & per totum & idē non per viam extensionis, sed compræhensionis includuntur in dispositione cap. final. de privileg. ut fuso calamo probat Fagnan. in cap. quod nonnullis à numero. 6. usque ad fin. de privileg. Nicol. loco citato limitat. 1. & per consequens auditio Missæ in eorum privatis Cappellis suffragatur omnibus pro adimplemento præcepti diebus festis, Nicol. in flosc. verb. Cardinales numero 8. & in lucubr. loco supra citato limitat. 1.

41. Tertio limita in Oratoriis publicis, quæ habent requisita, & privilegia Ecclesiæ; id est, quæ sunt de licentia Episcopi erecta in loco publico, à privatis Domibus ita separata, ut per eas ad illa iri minimè possit; nec fenestræ in Domibus sint per quas in Oratorium prospectus habeatur: liberque accessus è via publica, cunctis pateat, capax, & decenter ornatum existat, neque aliquid eorum, quæ ad sacrum faciendum necessaria sunt desideretur, ut præscripsit olim Congreg. Episcoporum. in Coninbrien. 1. Julii 1616.

42. Horum tamen Oratoriorum erectio, licet augeat cultum Divinum, & dicatur opus pium, & Religiosum, cui propterea de stricto juris rigore se opponere Parochus non valeat, dummodò jura Parochialia eidem præserventur, ut per plura exempla ostendi tom. 1. tit. 6. annot. ad form. 10. à numero. 9. ad 15. non deberet de facili permitti, præsertim
Ru-

Ruri : Et si Parochus opponendo succumberet ; renuere deberet quantum potest Episcopus consentire : nisi fieri oporteret erectio ad formam *cap. ad audientiam de Ecclef. edific. vel damnus spirituale*, quod ex multiplicatione hujusmodi Oratorum promanat , aliunde reparatur .

Damna inquam , & præjudicia spiritualia quæ exinde proveniunt sunt frequentia . Primò , Plebs caret catechismo , & non audit verbum Dei : unde non potest scire , quæ sunt necessaria ad salutem , neque Jesum Christum cognoscere , ex qua ignorantia origo peccatorum exurgit .

Secundò , Sacramenta , quibus spiritus alitur , conservatur , & gratia augetur , non frequentantur , & sic remanent Animæ in maximo periculo , præcipuè Rusticorum , quæ lumine , & auxilio indigent plus quàm aliæ .

Tertiò non audiunt vigilias , & festivitates de præcepto , nec denunciations matrimoniales , & sic non possunt impedimenta (quæ fortè sciunt) revelare : nec edicta aliasque ordinationes Superiorum ideoque fiunt inobedientes , & pœnis ad hoc plectuntur .

Quartò non fiunt oblationes , & elemosynæ pro cera , oleo , & suppellecilibus Sacris in obsequium Dei , consuetudines piæ , quibus pietas , religio , cultus Divinus augetur , & fidelium charitas fovetur , tolluntur , & paulatim à Sac. Canonum statutis in *cap. omnis Christianus de consecr. dist. 1. & in cap. statumus 16. quæst. 1.* pœnitus receditur .

43. *SINT AB ALTARI SUSPENSI* . Ut veram Christi personam gerat Sacerdos celebraturus , tonsuram , quæ spineam Coronam , quam Jesus Rex noster seipsum in ara Crucis oblatum portavit significat , deferre debet cum se accingit ad corpus , & sanguinem Christi offerendum : unde cum defectus hujusmodi habeat conjunctam magnam indecentiam , & Presbyteros , qui illam non deferunt , per longum tempus pec-

care mortaliter teneant DD. à me allegati tom. 1. titul. 5. annos. ad forn. 9. num. 5. quibus nunc addo Navar. manual. confess. par. 2. cap. 25. numer. 110. Lel. Zecch. de republic. Ecclef. in tit. de cleric. ver. 3. de vit. & honestat. abst. 10. Biff. hierug. lit. O. numer. 6. §. 1. & lit. T. numer. 69. & ratio est quia textus in *cap. prohibete 23. distinct. & in cap. clerici officia de vit. & bon. cler.* imperant ut Clerici deferant coronam , ideoque illorum transgressio est culpa mortalis *cap. nullas 19. dist. Fag. in cap. a crapula numer. 21. de vit. & honest. cleric.* Barbof. de offic. Episcop. alleg. 9. num. 11. merito transgressores Edicti ab Altare suspenduntur : prima , & secunda vice ad breve tempus : crescente autem contumacia , quæ contemptum gignit , pœna augetur : Cum tunc renuunt subijci ordinationi Canonum , & Superioris , dicuntur transgressores ex contemptu , ut docet Div. Thom. in Summ. quæst. 186. artic. 9. ad 3. quem sequitur Graff. decis. aur. par. 1. lib. 3. cap. 3. numer. 1. & 2. & lib. 4. cap. 3. nu. 27. ideoque non sunt tolerandi , neque excusandi .

44. *ONERA PERPETUA* . Omnis Missarum , quia respicit favorem Animæ , regulariter censetur perpetuum , quoties voluntas Testatoris expressa / vel saltem efficaces conjecturæ ejusdem voluntatis in contrarium non habeantur / non obstat : & hæc regula procedit , etiam si hæres vel legatarios reperiat gravatus sub nomine proprio , aut per adjectivum *meus , dictus , ipse , infra scriptus* , & hujusmodi , quæ videntur importare temporalitatem : quia his non obstantibus dispositio favore Animæ seu piæ clausuræ successiva , & perpetua reputanda est , & non temporanea , ut de veriori , & communi docent Gratian. *discept. 104. numer. 47. 48. & 49.* Card. de Luc. *de legat. dist. 34. num. 6. & 7. & dist. 42. numer. 8.* ubi advertit , quod cum hæc sit quæstio facti dependens ex testatorum dispositione , non possit regula prædicta omnibus casibus applicari ; at quod per adjectiva prædicta *meus , ipse , infra scriptus* , non restringantur legata ad temporalitatem , nisi aliud obstat , & ita de-

declaravit quoque Congreg. Concilii in Urbanen. 24. Augusti 1669. lib. 16. folio 281. & denuò in alia pariter Urbanen. 14. Junii 1704. in qua hæredes reperiebantur gravati per verba indicantia personalitatem, nullumque aderat verbum perpetuitatis, nec alia conjectura, quæ in cortice verborum comprehenderet hæredes hæredum, & hac sententiam tenet quoque Amostaz. de caus. pns part. 1. lib. 2. cap. 6. n. 37. & 38.

45. Unde admonendi sunt Commissarii R. Fabricæ Sancti Petri de Urbe, ut in dispositionibus, & legatis sic ut supra conceptis non sint faciles Sententias, & Decreta cessationis Legati, & absolutioris favore hæredum proferre: sed in casibus prædictis, & quoties voluntas Testatoris pro temporalitate non sit expressa, ad Sac. Congregation. Fabricæ, vel Concilii pro declaratione recurrant, nè dum hæredes absolvunt, se ipsos illaqueant, cum præjudicio Animarum defunctorum.

46. DE ADIMPLEMENTO EX ACTA RATIO REDDIVALEAT. Adimplementum onerum Missarum potest probari aliunde, quam per subscriptionem factam in libro: quamvis enim transgressores, qui ibidem non notant celebrare, possint multari, Gavant. Manual. Episcop. verb. Missa n. 60. non tamen debet Episcopus Decreto, sive Edicto mandare, quod si quis ex libro non probaverit Missas juxta onus susceptum

celebrasse, nulla alia probatio admittatur: quia probationes non sunt coarctandæ, & homo non debet quærere æqualem certitudinem in omni materia, & casu, sed eam tantum, quæ ut in pluribus veritatem attingit, & eam quæ proportionatur rei de qua agitur: idèdque si Presbyter, qui onus missarum adimplere tenetur, asserat cum juramento se celebrasse, ei credendum est, licet in libro per incuriam, oblivionem vel alia de causa, non reperiat descriptus: quia ea quæ pendent ab animo, & conscientia legitime probantur juramento, Gloss. est punctualis, & notabilis in cap. Significasti verb. si ita est de homicid. Et propterea cum Episcopus Civitatis Plebis compellere voluisset Canonicos suæ Cathedralis ad subscribendum folium obligationis applicandi Missam Conventualem, pro Benefactoribus, & ipsi renuendo recursum habuissent ad Sac. Congregat. Concilii, hæc sub die 17. Maii 1704. declaravit illos non teneri, sed sufficere illorum assertionem se celebrasse: quia ex actu celebrationis extrinseco, non infertur directè ad applicationem Sacrificii, quæ ex sola celebrantis assertionem probari potest, & est opinio communis DD. quos cumulat Romaguer. ad Synod. Gerund. lib. 3. tit. 17. cap. 18. numer. 12. Caren. resol. 41. ut autem in legatorum Missarum executione recta procedatur poterit Episcopus uti sequenti Instructione.

ORDINI , ET ISTRUZIONE

Per l'adempimento degl'Oblighi
delle Messe.

Finche gli oblighi delle Messe perpetue , o à tempo , ò manuali , che dalla providenza de' fedeli defonti prima di passare da questa all'altra vita , ò dalla carità de' loro Congionti , & amici , ovvero dalla divotione di Pii Benefattori sono stabiliti con assegnamenti di certi Capitoli , ò con limosine quotidiane per la Celebratione di esse , vengano puntualmente adempiti da quelli , che avendo ricevuti gli emolumenti , sono à ciò tenuti , e le povere Anime purganti ricevano ne' debiti tempi i dovuti Suffragii , la Santità di N. Signore Papa CLEMENTE XI. inerendo à i Decreti sopra la Celebratione delle Messe emanati in tempo delle SS. MM. di Urbano VIII. ed Innocentio XII. suoi predecessori , e rinnovandone la puntuale osservanza sotto l'istesse pene in dette Constitutioni contenute , per comandamento espresso datoci à bocca , Ordina , e comanda à tutti i Superiori , Sopraintendenti , Deputati , Sagrestani , Cappellani , & à qualunque altra persona , che con qualsisia titolo , & Ufficio presiede al governo , regolamento , & amministrazione delle Chiese Patriarchali , Basiliche , Collegiate , Parochiali , Monasterj , e Conventi de' Regolari dell'uno , e l'altro sesso , Conservatorj , Congregazioni , Ospedali , Confraternite laicali , e d'ogn' altra Chiesa , Cappella , & Oratorio di Roma , che tanto nel riceverè le limosine delle Messe , quanto nel sodisfare à gli oblighi nella Celebratione delle medesime sia inviolabilmente , & intieramente osservata , e praticata la seguente Istruzione, sotto pena à quelli ,

li , che ò in tutto , ò in parte la trasgrediranno , della sospensione à Divinis , se faranno Preti Secolari , e della privazione della voce attiva , e passiva , e delle Cariche , & Ufficii , se faranno Regolari , & anche d'altre pene pecuniarie , e rispettivamente corporali ad arbitrio della Santità Sua .

Istruzione per le Messe perpetue .

SI formerà un Catalogo , nel quale si descriveranno distintamente tutti gl' obblighi di Messe Cantate , e piane , si perpetui , come ad tempus , da che provengono , se per Testamento , ò per donazione , ò in altra forma , con li fondi che sono stati lasciati per Dote di ciaschedun' obbligo , egl' Altari in cui si devono soddisfare .

Il detto Catalogo doveranno esibirlo poi al Signor Angelo Santelli Computista Deputato da Sua Santità , che gli farà fatto l'esibito , e gli farà reso .

Doveranno in oltre tenere la Tabella distinta di tutti detti obblighi con la espressione del nome del Benefattore , & Indicatione del Testamento , ò altro Instrumento che vi sia , cioè per quali atti , e di che tempo , e repartitamente con li Colonnelli distinti delle Messe Cantate , Messe quotidiane , Messe d'ogni Mese , Messe d'ogni Settimana , ò altri obblighi temporanei , & si sono lasciati , che si celebrino con l'espressione dell'Altare , in cui si doveranno celebrare &c. Qual Tabella doverà esser riconosciuta , e sottoscritta da Monsignore Segretario della Sagra Visita Apostolica pro tempore , e Computista Deputato , e si debba tenere affissa nella Sagrestia in luogo patente , come dispongono le Constitutioni Apostoliche , e che da essa non si possa levare , nè aggiungere partita alcuna senza ritornare à riconoscersi , e sottoscriversi da medesimi , e succedendo infra Annum qualche lascita si debba portare tanto il Catalogo , quanto detta Tabella per poterli notare .

In oltre doveranno tenere due Libri ,

uno per l'obblighi perpetui , e l'altro per le Messe avventitie , come dispongono le medesime Constitutioni Apostoliche , e questi doveranno regularsi nel modo come si dirà in appresso .

Il Libro delle Messe perpetue si doverà intavolare Anno per Anno , e doverà esser finito d'intavolare dentro il mese di Ottobre di ciaschedun' Anno per l'Anno avvenire , e nelli mesi di Novembre , e Dicembre esibirli al Computista deputato da Nostro Signore , acciò riconosca se son ben intavolati , e li contrafegni , e faccia sottoscrivere à Monsignore Segretario della Sagra Visita Apostolica pro tempore , e li Libri Vecchi in cui appariranno notate le Celebrationi dell'Anno antecedente , si doveranno parimente esibire al medesimo dentro il mese di Gennaio susseguente all'Anno finito , acciò si riconosca se sia adempito à tutti l'obblighi , e non essendo adempito in qualche cosa si deduca la Causa , acciò si possano pigliare quell'espedienti , che pareranno più proprii .

Il modo d'intavolare detti Libri sarà il seguente , cioè .

Si debba tenere un Libro bislungo per le Messe perpetue , nel quale in prima Carta si devono descrivere partita per partita gl' obblighi delle Messe perpetue , che vi sono , cioè

Messe Cantate Messe basse .

Per l' Anima di Pietro N. N. una Messa quotidiana bassa , & un' Anniversario il giorno

del-

della sua morte, che fù
li... come in Tabella
num. primo num. 1. num. 365.

Per l'Anima di Paolo . N. N. una Messa il mese bassa, come in Tabella num. 2. num. num. 12.

Per l'uscita di Francesco N. N. una Messa ogni Venerdì, come in Tabella num. 3. num. num. 52.

Per l'uscita di Gio: N. N. Messe 50. l'Anno, come in Tabella num. 4. num. num. 50.

num. 1. num. 479.

E così di altre che potessero esservi andar notando sotto detto rigo ultimo, e chiudere poi la somma dell'intero delle Messe, che si doveranno celebrare in tutto l'Anno, & il medesimo se vi sono altri Anniversarii con la medesima dichiarazione, e succedendo poi infra Annum qualche altra uscita aggiungerla come sopra.

Si noterà poi nella Carta susseguente à correlatione della nota sudetta giornata per giornata, cioè nel mezzo Adì primo Gennaio, & in margine dire num. 1. Messa per l'Anima di N. N. e se sono quattro Messe quotidiane di diversi, notare sotto il medesimo giorno, quattro partite distinte per l'obbligo, che vi è, e così andar seguitando, & in quella giornata che cade il Venerdì, Sabato, o altro giorno fisso, che vi sia qualche disposizione, aggiungere la partita in quel giorno distintamente, che in fin d'Anno il numero delle Messe tirato in margine verrà à corrispondere con la prima nota fatta in primo foglio del detto Libro per essemplio.

Adì primo Gennaio 1705. Giovedì.

Num. 1. Per l'Anima di Pietro N. N.

Num. 1. Per l'Anima di Paolo N. N.

2. detto Venerdì.

Num. 1. Per l'Anima di Pietro N. N.

Num. 1. Per l'Anima di Francesco N. N.

Num. 1. Per l'Anima di Gio: N. N.

3. detto Sabato.

Num. 1. Per l'Anima di Pietro N. N.

In oltre debba ogni Sacerdote, tanto Cappellano fisso della Messa quotidiana, quanto ogn'altro, ch' haverà cura di celebrare per l'oblihi infra Settimana, celebrato ch' haverà la sua Messa, notarci dirimpetto alla sua partita dell'obbligo per il quale hà celebrato, N. N. Celebravi, & in questa forma resteranno adempite le disposizioni nel modo che sono state lasciate, & apparirà chiaramente la Celebratione.

Per ovviare à qualche disordine, che potesse succedere in quelle Chiese, dove vi è maggior numero di Messe per oblihi fissi da celebrarsi, dove si può dar il caso ch' escano più Sacerdoti à celebrare nel medesimo tempo, & uno ritornando prima metta il Celebravi in quelle partite, che haveffe adempito un' altro; Si ordina che il Sacerdote quando va in Sagrestia per prepararsi ricorra al Libro, e riconosca la sua partita vacante dove deve mettere il Celebravi per chi la deve dire, e metta subito il suo Nome, Cognome, e celebrato che haverà, aggiunti al detto nome, Celebravi, che in questa forma ogn'uno che arriverà, che non vederà la partita contrasegnata come sopra, saprà quella doverà celebrare, e non succederà confusione.

In caso poi che in quel giorno, che si deve celebrare per adempimento dell'obbligo, fusse qualche Sacerdote accidentalmente impedito, onde in detto giorno non restasse celebrata la Messa, devendosi rimetter dopo, noterà quel-

quello che celebrerà, N. N. Celebravi sub die tali &c. perche senza detta dichiarazione non verrebbe à corrispondere alla giornata che vi farà il celebravi come l'altre.

Per le Messe avventitie.

Si riterrà il solito libro, nel quale si notano l'Elemosine, che vengono portate da' Benefattori, e queste si dovranno descrivere distintamente se siano Votive, ò pro Defunctis & il numero esprimerlo dentro la partita in lettera con tirarlo fuori per abbaco, come per esempio.

Messe due per Defonti num. 2.
 Messe tre per S. Antonio num. 3.
 Messe quattro per S. Francesco num. 4.
 Le Messe notate in detto libro si dovranno poi riportare in un' altro libro da

tenerfi in Sagrestia, nel quale si dovrà notare Messa per Messa ad effetto che il Sacerdote possa all'incontro mettere il Celebravi nel modo come si è detto nelle Messe perpetue, e se ne dà la norma come appresso.

Messa una per Defonti	num. 1.
Messa una per Defonti	num. 1.
Messa una per S. Antonio	num. 1.
Messa una per S. Antonio	num. 1.
Messa una per S. Antonio	num. 1.
Messa una per S. Francesco	num. 1.
Messa una per S. Francesco	num. 1.
Messa una per S. Francesco	num. 1.
Messa una per S. Francesco	num. 1.

Quelle Messe che non si faranno finite di celebrare in quell' Anno, che si sono havuto l'Elemosine, si dovranno riportare nell' Anno susseguente, e notarle in prima partita con l'istesso ordine di sopra.

PROCURI per tanto ciascuno di dare pronta esecuzione a quanto si ordina per espresso commandamento di Sua Santità, altrimenti si procederà contro li trasgressori rigorosamente alle pene di sopra comminate. E perche niuno possa in qualsivoglia tempo allegare ignoranza di quanto nella sopra espressa Istruzione si prescrive, si dovrà in ciascuna Sagrestia delle sopranominate Chiese, & Oratorii tenere continuamente affisso in luogo visibile un' esemplare del presente Editto, sotto pena in caso di contravvenzione di scudi dieci d'oro da pagarli irremissibilmente dal Sagrestano se sarà Prete Secolare, e della privazione della Carica, & inabilità a qualsivoglia Uffizio per cinque Anni, se sarà Regolare.

Dato il primo Ottobre 1704.

Gioseppe Domenico de Totis Segr. della Sacra Visita Apost.

Nicolò Pignatelli Commissario, e Fiscale della S. Visita Apost.

Paolo Fatii Notaro delle Sacre Congregationi.

47. Pro exigendis rationibus adimplenti Missarum, aliorumve piorum operum licet Episcopus illiusque officialis, & ministri quicumque recipere non valeant, ut pluries declaravit Congr. Monacelli Form. Pars II.

Concilio, & mandat Taxa Innocentiana de qua dixi tom. 1. titul. 1. annot. ad form. 14. num. 11. nihilominus si Revisor aut Commissarius Delegatus non sit officialis Episcopi, potest non obstan-

F te

te prohibitione d. Innocentianæ; mercedem habere & exigere; nam cum Curia Archiepiscop. Beneventana recursum fecisset ad d. Congregat. pro aliqua provisione habenda, sub die 7. Junii 1583. Congr. Conc. censuit dandam eise sequentem declarationem in Verulana.

Die 30. Januarii 1683. Precibus ampliatæ annuentibus Em. PP. Sac. Congreg. Concilii eidem benignè indulgent facultatem assignandi julium unum pro qualibet die Commissario deputando pro Compellendis ad satisfactionem debitoribus Confraternitatum pro tempore quo hujusmodi munus exercet, dummodò tamen persona deputanda, ampliatæ servitio addicta non sit, lib. Dec. 35. fol. 283.

Et alia Pifauren. cum Promotor Fiscalis supplicasset injungi Episcopo ut assignata congrua mercede deputaret aliquem, qui computa revideret; credita exigeret, & libros Magistros: redditus, & exitus Hospitalis Castri Candelabri conficeret. Die 11. Decemb. 1683 Sac. Cong. Eccl. audito Episcopo commisit eidem ut veris existentibus narratis, deputet ad affectum supra expressos Virum idoneum non tamen sui ipsius familiarem, assignato eidem congruo salario pro suo arbitrio, & conscientia.

Et in Suefsana proposito dubio. An Episcopus assignare possit aliquam portionem à locis Piiis solvendam Computistis, seu Revisoribus deputandis pro revisione computorum, pro eorum mercede, ac labore administrationis factæ per Æconomos locorum Piorum. Die 7. Septembris 1687. Sac. Eccl. respondit, posse ab Ordinario assignari Revisoribus aliquam mercedem pro rata dumtaxat puri, & meri laboris, lib. 37. Dec. fol. 448.

48. TAM IN VISITATIONE, QUAM EXTRA. Ordinarii locorum vigore cap. 9. sess. 22. de reform. possunt à quibuscumque Administratoribus locorum Piorum rationem exigere tam in visitatione, quam extra, etiam per suum delegatum Sac. Congr. Concilii in Hispanen. 11. Januarii 1596. lib. Dec. 18. pag. 1037. Gallimart. supra Concil. Trid. cap. 9. sess. 22. de reform. §. penult. Pignatell. consult. 15. n. 37. tom. 7. imò & juramentum de fideliter administrando ab eis requirere ead.

Congr. in Aliphana 18. Jul. 1705. & ad hunc effectum requirere à visitatis libros, legata, fundationes, solidationes, Instrumenta &c. & quatenus visitati teneant exhibere, censuras contra eos infligere Sac. Congr. Concilii in Calaguritana 18. Junii 1701.

49. Hæc autem facultas competit etiam in Ecclesias pertinentes ad Fratres Cappellanos Religionis Hierosolimitane, in quibus Episcopus visitator, sive ejus Delegatus, potest fundationes Beneficiorum recognoscere, & an piæ testantium voluntates executioni mandentur, onera Misarum adimpleantur, rationem administrationis à Cappellanis exigere, Decreta edere, & circa alia, quæ materiam peccati concernunt exquirere, & investigare, ut dividualiter respondit eadem Sac. Congreg. in Vulturarien. 17. Maii 1653. lib. Dec. 29. fol. 249. confirmata 26. Febr. 1684. in Deribusen. lib. 34. fol. 57.

50. Quo verò ad Ecclesias subjectas Capitulo Lateranensi adfunt resolutione Sac. Congr. Concilii, quas retuli tom. 1. tit. 5. annot. ad for. 2. nu. 3. super quibus re-proposita causa 4. Maii 1702. ead. Congreg. respondit. Ad 1. in decis. Ad 2. in decis. Ad 3. in decis. quoad primam partem, præterquam quoad Archiconfraternitates erectas auctoritate Capituli, & quoad secundam in decis. Ad 4. in decis. Ad 5. quoad primam partem affirmativè, quoad institutionem auctorizabilem tantum, quo verò ad secundam partem affirmativè. Ad 6. dilata, Ad 7. in decis.

51. Et iterum in eadem causa, & inter easdem partes propositis novis dubiis.

- I. An sine subdelegatione speciali subdelegatus ab Episcopo ad visitandam Diocesim, possit visitare Ecclesias, Confraternitates, & loca Pia fundata in solo Lateranensi?
- II. An d. subdelegatio specialis debeat à subdelegato ostendi, & inseri actis Visitacionis?
- III. An Episcopus, vel ab eo delegatus teneatur declarare expresse se visitare jure delegato?
- IV. An Vicarius Lateranensis in Visitacione quam facit in jure Ordinario, possit petere ut sita esset-

offendantur aella Visitationis facta ab Episcopo, vel ejus Delegato?

V. An Ecclesias Parochiales fundatas in solo Lateranensi valeat Episcopus visitare jure ordinario? 17. Novemb. 1703. Sac. Congreg. &c. respondit.

Ad 1. Negativè, & quoad Confraternitates juxta resolutiones jam factas.

Ad 2. Affirmativè.

Ad 3. Affirmativè.

Ad 4. Affirmativè, non tamen auctoritativè ad effectum corrigendi.

Ad 5. Negativè.

In visitatione autem Congregationum Presbyterorum Oratorii S. Philippi Neri debet Episcopus advertere, quod licet hi sub sint jurisdictioni Ordinariorum locorum, non possunt tamen removeri, aut exturbari ab observatione proprii Instituti juxta formam Brevis Gregorii XV. quod hic per extensum datur.

Motus proprius Greg. XV. super regimine Domorum Congregationis Oratorii S. Philippi Neri, & Visitatione earumdem Ordinariorum locorum.

GREGORIUS XV.

Ad Perpetuam Rei Memoriam.

EX injunctio nobis de super Apostolicae servitutis officio, hisque pro Congregationum quarumlibet ad Divini Nominis laudem, & gloriam, ac Populorum edificationem, animarumque salutem provide sancteque institutarum, ac personarum in eis suis exercitiis, atque altissimi obsequiis vacantium felici regimine statuta, & ordinata sunt, ut firma perpetuo remaneant Apostolicae confirmationis robur libenter adiciamus

aliasque disponimus, prout conspicimus salubriter expedire in Domino. Cum itaque sicut accepimus, inter statuta dilectorum Filiorum Presbyterorum Congregationis Oratorii in Ecclesia Beatae Mariae in Vallicella nuncupatae de Urbe à S. Filippo Nerio instituta per sel. rec. Paulum Papam V. praedecessorem nostrum approbata, & confirmata infrascriptum reperiaten. sequen. videlicet. Statutum est ne Congregatio alibi illum locum recipiat neque alterius Congregendae suscipiat onus, si quaerè verò aliorum locorum Collegia, & Congregationes nostra instituta obtinuerint, & servare voluerint, non sint illa quidem nostrae annexa neque Clerici eorum sint è Congregatione Orat. Romani quemadmodum esse debet instituti, ut unaquaeque Domus, ac familia nostrae formam imitata separatim ab iis se per se regat, ac moderetur. Nos credentes statuti hujusmodi observantiam dictae Congregationis mantentioni admodum necessariam fore, Idcirco motu proprio, & certa scientia, ac matura deliberatione nostris, statutum insertum praedictum Apostolica auctoritate praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illique inviolabilis Apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes, & singulos tam juris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus. Inhibentes propterea sub excommunicationis, aliique sententis, censuris, & poenis Ecclesiasticis arbitrio nostro infligendis, ne plures dictae Congregationis Domus neque tanquam principales, neque tanquam membra à se invicem dependere in simul uniri, & in quavis Civitate, Terra, seu loco plusquam una Domus d. Congregationis erigi, seu, institui possit. Quocirca universis, & singulis locorum Ordinariis, ne ullam dictae Congreg. Domum, nisi juxta statutorum praedictorum formam, & tenorem, nec aliter, nec alio modo visitare minusve quovis casu pro tempore contingente, ac sub quocumque praetextu, aut quocumque colore, aliquam ipsius Congregationis personam è d. Congregatione extrahere, aut ab observatione sui instituti removere audeant, seu praesumant, auctoritate, & tenore praedictis interdiximus, & prohibemus. Decernentes praesentes literas perpetuo validas, firmas, & efficaces existere.

F. 2. se.

tere, & fore suosque plenarios, & integro effectus sortiri, & obtinere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quavis Auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis eisdem locorum Ordinariis, & quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis in contrarium præmissorum, quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenorem, præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis alias in suorum permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 8. Julii 1622. Pontificatus nostri Anno Secundo.

Loco ✠ Annali Piscatoris.

S. Card. S. Susanne.

Approbatio Statutorum in forma specifica Congregationis Oratorii de Urbe concessa à Paulo V. de qua in supra relato Brevi fit mentio, (& præsertim statuti ibidem inserti) reperitur impressa in Bull. Rom. tom. 3. in Append. Bull. d. Pontificis pag. 52. & 53. cap. 4. Const. 4. alias 92.

52. Decreta autem Visitationis Episcopi, sive ejus Delegati facta pro prædictis locis, & Ecclesiis observanda sunt, & exequenda: nec Visitatores Ordinarii harum Ecclesiarum, qui habent cum Episcopo cumulativam possunt illa infringere, corrigere seu mutare, vel contrarium decernere, ut patet ex responsione data ad 4. dubium ultimæ propositionis dictæ Causæ Militen; & prius eadem Congregatio declaraverat 9. Decemb. 1651 in Calaritano dum aliis auctoritatibus allegatis tom. 1. tit. 5. annot. ad form. 2. nu. 2.

53. In locis autem, & Ecclesiis, quæ sub Regum immediata protectione sunt, Episcopi possunt visitare, & recognoscere decentiam Divini cultus, & alia facere, & inquirere, quæ pertinent ad sacra My-

steria: quia quoad hoc in nihilo derogatum fuit per Concil. Trid. cap. 8. sess. 22. de refor. jurisdictionis Episcopi, ut S. Congr. respondit Episcopo Lerien. occasione Visitationis liminum 13. Septemb. 1636. lib. 15. Dec. pag. 423. in qua responsione pro instructione additur quod protectio Regia ad effectum exemptionis contentæ in textu Concilii, non acquiratur per simplicem receptionem in protectionem, Barbof. supra d. cap. 8. sess. 22. de refor. n. 30.

Ecclesias autem etiam Curatas (illarumque Rectores) quæ Sanctæ Domus Lauretanæ unita, annexa, vel ab ea dependentia sunt in quibusvis Diocæsiibus existant, Episcopus visitat, & corrigit tanquam Sedis Apostolicæ Delegatus, ut habetur expresse in Bulla Innocentii XII. emanata anno 1698. super forma regiminis d. Almæ Domus S. quoniam verò: in qua ejusdem Sanctæ Domus coloni, & officiales ubicunque existant jurisdictioni Episcoporum subjiuntur §. 9. ibi -- Quoniam vero nonnullæ Ecclesiæ, seu Beneficia etiam Curata præfatæ Sanctæ Domus seu Cappelle unita, annexa, vel ab ea dependentia non in Lauretana solum, sed in quampluribus etiam aliis Diocæsiibus reperiuntur, ut eorumdem Ecclesiarum, Beneficiorumque bono regimini, recteque administrationi consultum sit, easdem Ecclesiæ, earumque Rectores, aliosque Ministros quoscumque, Episcoporum, aliorumque Ordinariorum in quorum respectivè Diocæsiibus sita sunt, tanquam Sedis Apostolicæ Delegatorum, jurisdictionis, visitationi, & correctioni, sub Congregationis tamen, ut supra à nobis erectæ regimine, & omnimoda dependentia, subesse volumus, & mandamus, idemque prorsus quoad omnes, & singulos Colonos, sive Officiales ejusdem Sanctæ Domus extra Diocæsim Lauretanam ubilibet existentes, ad debitum tamen numerum ut supra redircendos, servari statuimus.

54. Præterea Episcopus dum visitat, debet celeriter quantum res postulat se expedire, & ad actus extraneos non se divertere, ne visitati graventur expensis, ut pluries monuit Congr. Concilii; & præcipue in una Bosanen. in qua ad instantiam Capituli Collegiæ Campi Bassi propositis sequentibus dubiis.

- I. An Episcopus teneatur singulis annis visitare totam Diocesim?
  - II. Qualis debeat esse comitatus ejusdem Episcopi visitantis ad effectum præstationis victualium?
  - III. Per quod tempus in locis visitandis sint eis præstanda victualia?
  - IV. An obtinentes Beneficia simplicia, seu Cappellanas in titulum teneantur contribuere dictis victualibus?
  - V. An eisdem victualibus teneantur contribuere Confraternitates laicorum?
  - VI. An Episcopo accedente ad conferendum Sacramentum Confirmationis, teneantur Universitates præstare victualia, seu procuracionem?
- Die 14. Decemb. 1654. respondit.
- Ad 1. Affirmativè, & si legitime impeditus fuerit per suum Vicarium Generalem, vel alium Visitatorem idoneum debet visitare, ita ut saltem toto biennio visitatio absolvatur.
- Ad 2. Episcopum debere esse contentum de moderato ac modesto equitatu, ac famulatu.
- Ad 3. Per Episcopum celebretur Visitacionem esse absolvendam, & ad actus extraneos non esse divertendum?
- Ad 4. obtinentes Beneficia seu Cappellanas in titulum teneri pro rata contribuere?
- Ad 5. Confraternitates visitatas, teneri ad eandem contributionem pro rata.
- Ad 6. non esse administranda victualia, nisi concurrat consuetudo legitime præscripta. Li. 19. Dec. p. 428.

tur Missas celebrare per se ipsos, si adfit præceptum Testatoris, seu Fundatoris ita conceptum -- e se alle volte non potessero celebrare, faccino celebrare per altri, ut respondit Congr. Concil. 18. Decembr. 1688.

Non obstante allegata in contrarium quadam dec. Merlini lib. 38. fol. 618. Et si tenentur vigore obligationis, & legati celebrare quotidie, semel in hebdomada per alium poterunt celebrare; ut ab ead. Congr. decisum refert Nicol. lucubr. can. lib. 3. tit. 41. de celebrat. Missar. post n. 29. & tenentur applicare Sacrificium pro Cappellaniæ, seu Beneficii Fundatore, etiam si non reperiatur explicitè expressum, quoties ille non declaravit relinquere sacrificii applicationem in libertate celebrantis, ut declaravit S. Cong. Concilii 2. Julii 1669. & 18. Augusti 1688. lib. 26. Dec. fol. 61. & apud Pignatell. consult. 139. n. 13. & 14. tom. 1. qui tamquam verissimam propositionem hanc tuetur, & concordat Bonac. de Sacram. Euchar. disp. 4. quæst. ult. punct. 7. §. 2. n. 13.

56. Non tamen tenentur Missas celebrare tempore, quo Capitale Dotis assignatæ est otiosum, & infructiferum sine eorum culpa ead. Congreg. in Forosempronien. 7. Junii 1686. ad 5. & in Monopolitana 8. Aug. 1705. cum aliis quos allegavi tom. 1. tit. 6. annot. ad form. 9. nu. 1. & 2. Neque ab Episcopo cogi possunt, sed tantum hortari, ad celebrandum certis diebus, & horis in Cathedrali, in qua reperiuntur Cappellaniæ, si in fundacione hoc eis non reperiatur injunctum, ead. Congreg. Concil. in Pisauran. 6. Aprilis 1647. lib. 18. Dec. pag. 321. posset tamen illos astringere (non Censuris) ad providendum de proprio paramenta, ut respondit Congr. Episc. in Surrentina 11. Aprilis 1589.

57. Cappellanus five Beneficiatus cui reperitur injunctum, quod celebret annuatim unum Anniversarium quindecim, vel viginti Missarum pro Anima Fundatoris, non tenetur celebrari facere Missam cantatam: quia nisi aliud exprimatur in fundacione; tale Anniversarium intelligitur de quindecim vel viginti Missis privatis, eadem anniversaria die celebrandis in loco,

55. PER CAPPELLANOS, ET BENEFICIATOS ADIMPLEANTUR. Cappellani, & Beneficiati tenentur Monacelli Form. Pars II.

F 3 co,

co, Cappellano, seu hæredi, seu Beneficiato bene viso *Congr. Concilii in Placentina* 13. Jan. 1691. Si autem reperiat in iunctum, quod celebrantur singulis annis Missæ 30. S. Gregorii pro defunctis in Ecclesia N. per Sacerdotem eligendum a N. cui solvantur pro elemosyna scuta decem, vel duodecim; Cappellanus Sacerdos sic electus, tenetur per se ipsum celebrare, nec poterit dare elemosynam currentem alteri Sacerdoti, qui præfatas Missas celebret, retento sibi quod superest, ut *Sacr. Congreg. Concilii* requisita respondit 21. Februarii 1688. & repropósito iterum dubio 17. Julii ejusdem anni, responsum confirmavit *lib. 38. Dec. fol. 89. 339. 340.* & expressè habetur quoque in Decretis de celebratione Missarum relatis in *Appendice tom. 1. pag. 346. & seqq.*

58. **NEC TRANSFERANTUR.** Missarum onera relicta in certa Ecclesia, seu Cappella, alio trasferri non possunt absque Sedis Apostolicæ licentia Nicol. in *fasc. verb. Missa num. 18.* Antonell. de *loco legal. lib. 1. cap. 5. num. 11.* *Sacr. Congr. Concilii in Brixien. 1. Decembr. 1686.* ad alias translatio nulla est: quamvis fieret auctoritate Exequutorum Testamentorum, qui talem facultatem expressam non haberent, *ead. Congregat. in Derthonen. 4. Junii 1701.* quia cum sit actus commutationis voluntatis, ab inferiori exerceri non potest, ideoque Cappellanus, sive Beneficiatus alibi quam in loco præscripto celebrando, peccaret mortaliter, ut tradunt Ric. in *prax. part. 4. resol. 95. num. 2.* Bonacin. de *Sacram. Euchar. disp. 4. quæst. ult. punct. 7. §. 4. numer. 2.* ubi dat concordantes, nisi ageretur de translatione provisionali facta auctoritate Episcopi ob aliquam rationabilem causam putata, quia locus determinatus sit impeditus, vel Ecclesia esset diruta; nam tunc non commutatur voluntas, sed ex causa alteratur in re accidentali, quod ab Ordinario fieri potest vigore facultatis sibi tributæ à *Conc. Trident. sess. 22. cap. 6. de reform.* Ric. in *prax. d. part. 4. resol. 104. per tot.* Gavant. de *rubr. præcept. part. 3. tit. 12. num. 3.* Tondut. *quæst. benef. tom. 1. c. 68. n. 11. & 12.*

59. Ampla ut neque Nuntius Apo-

stolicus possit concedere Indultum, quod Missæ celebrandæ in loco à Testatore designato alibi celebrantur, ut respondit *Sacr. Congregat. Conc. in Giennen. 18. Augusti 1703.* At si locus à Testatore designatus non esset, tunc illius hæres poterit ad libitum Missas celebrari facere in quacumque Ecclesia sibi bene visa *eadem Congregat. 13. Januarii 1685. & in Tiburtina 29. Novembris 1687. lib. 37. Decret. fol. 662.* licet in hac ultima adisset Decretum Sinodale, quo hortabantur hæres, ut Missas celebrare facerent in Ecclesiis in quibus tumulati reperiebantur Testatore, juxta plurium DD. Sententiam, qui tenent, quoties locus non est determinatur, celebrari debeant prout sunt Ric. in *prax. par. 4. resol. 97. nu. 1.* Capon. *disceptat. 196. n. 20.* & alii pluries cumulari à Samuel. de *sepulchr. tract. 2. disp. 2. contr. 7. per tot.*

60. Ampla secundò, ut non solum Missæ de loco ad locum contra Defuncti voluntatem transferendæ non sint: sed neque debeant à Cappellanis, & Beneficiatis celebrari diverso tempore a designato, & die specialiter à Testatore voluto, & expresso: alias anticipatè, sive præposterè adimplentes (nisi aliqua rationabilis causa, aut impedimentum alter facendum suadet) facerent contra defuncti voluntatem, quæ etiam in minimis servanda est. Ric. in *prax. part. 4. d. resolut. 95. num. 3.* Bonac. de *Sacram. Euchar. disp. 4. quæst. ult. punct. 7. prop. 3. nu. 7. & §. 5. num. 4. vers. dixi per se loquendo.* Donat. *prax. rer. regular. tom. 3. tract. 7. quæst. 82. num. 2.* videndus Amosiaz. de *caus. piis lib. 2. c. 3. num. 43.*

61. Quid si fiat translato Ecclesiæ Parochialis, Collegii Regularium, Monialium, vel Canonicorum de uno ad alium locum ab habente potestatem: an inquam celebratio Missarum sit expediendâ in priori Ecclesia translata, & regulariter loquendo, si expressè non constat de contraria mente Testatoris sive fundatoris, Missæ celebrandæ erunt in Ecclesia ad quam legitime fuit facta translatio; præsertim quando locus non fuit principaliter contemplatus, sed personæ: Nam cum sit onus reale transit cum

Ec-

Ecclesia, & Testator imponendo onus Missarum principaliter respicit remedium animæ suæ, quod non magis ex una, quam ex alia Ecclesia provenit, ut magistraliter firmat Rot. coram Seraphin. *decis. 1149. per totam*, in hoc articulo semper videnda.

62. At si Testator in legato Missarum contemplantur principaliter Ecclesiam, vel locum, tunc si Ecclesia, vel Collegium transferatur, Missarum onera non transferuntur, sed erunt adimplenda in prima Ecclesia, ut communiter D. D. distinguunt, & præsertim Passerin. *de stat. hom. tom. 2. quest. 187. artic. 4. num. 1183. cum pluribus seqq.* Franc. *de Eccles. Cathedral. cap. 7. num. 82. & seqq.* Tunc autem locus conferretur contemplatus, si legatum Missarum esset factum pro commoditate Populi in loco existentis. Secundò, si esset relictum ratione cultus alicujus Imaginis, quæ ibi speciali cultu fidelium veneraretur, aut ipse Testator erga illam devotionem peculiarem haberet (quod ex verbis dispositionis, aliisque circumstantiis colligi poterit) Passerin. *ubi supra numer. 1189.* Tertio si legatum Missarum esset relictum Ecclesie in qua reperitur erecta Confraternitas laicorum: nam tunc si legatum non sit factum expressè intuitu ipsius Confraternitatis, sed Ecclesie (in dubio præsumendum est) recedente Confraternitate, Missæ, & aliæ foundationes non transferuntur, sed remanent in prima Ecclesia, Tondut. *quest. benefic. tom. 1. cap. 43. n. 15.*

63. **NEC REDUCANTUR.** Missarum numerus à Testatoribus, Donatoribus, aliisque Benefactoribus relictus, & postquam onus acceptatum fuit, absque licentia Sac. Congregat. Concilii hodie reduci non potest, prout statuit Urbanus VIII. anno 1625. & innovavit Innocent. XII. anno 1694. ut patet ex Bulla per extensum data in *Appendice tom. 1. pag. 346.* Verum quoties vigore facultatis obtentæ reduci debet, unum ab Ordinariis avertendum erit nempe, quod elemosyna Rectoris Beneficii, seu Cappellani, non erit regulando juxta taxam fortè præscriptam in Synodo pro Beneficiis, & Cappellaniis perpetuis erigen-

dis, puta duorum juliorum, vel quindecim, aut decem, & septem assium pro qualibet Missa; sed toties quoties fit reductio ob diminutionem, & deperditionem reddituum, & fructum Dotis in fundatione assignatæ, semper juxta stylum ejusdem Sac. Congregationis, erit facienda ad manuales elemosynas habita ratione ad utensilia necessaria pro celebratione eadem Congregat. 26. Martii 1679. & 31. Martii 1695. in Romana, Neque ad retardandam reductionem, habenda erit ratio de ubertate reddituum exactorum in præteritum: aded ut, qui per multos annos recipit pro Missis celebratis duplex stipendium, illud teneatur compensare in causa decrementi; quia attendendum erit, quid percipiatur actu de tempore petitæ reductionis, nulla habita consideratione de exactis in præteritum, ut dubio de hoc excitato respondit Congregat. Concil. 19. Aprilis 1692.

64. **RESIDENTIAM FACIANT.** Canonici qui sunt in Civitate ubi Cathedralis est, vel in ejus Suburbis dicuntur præsentibus, & residentes, & ideo ubi est consuetudo (quid quid dicat Ventrigl. *prax. annot. 19. num. 18.*) invicem se substituere possunt: cæteri autem qui manent in locis Diœcesis substituere non possunt: cordi autem Episcopo esse debet, nè Canonici præsentibus facultate substituendi abutantur, & substitutiones fiant in fraudem, quod ejus arbitrio remittendum esse censuit Sac. Congregat. Concilii in Alavina 24. Martii 1612. & idem monuit in Callien. 29. Junii 1628. in qua respondit, Decretum Episcopi (substitutionem approbantis) esse confirmandum; illud tamen intelligendum, ut Canonici se invicem substituere valeant, dummodo non substituatur ii, qui eodem tempore servitio sint adstricti, & Episcopus curet, nè hac substituendi facultate abutantur, & iterum Decreta hæc de Canonico substitutione approbavit in Feretrana 17. Novembr. 1681. lib. Dec. 35. fol. 454. Hanc tamen Consuetudine vigente in pluribus Cathedralibus non gaudent, neque utuntur Coadjutores Canonico-um ut respondit Sac. Congr. Con-

tilli in Casertana 28. Junii 1604. Neque Canonici ipsi, quando vellet se subtrahere a servitio Diaconi, vel Subdiaconi in Missis solemnibus quæ celebrantur à Dignitatibus: nam tunc substituere non valent sine consensu Episcopi *Congr. Concil. in Baren. 11. Julii 1682.*

65. Absente autem ab Ecclesia, & vacationibus uti non possunt, diebus Dominicis, & festis totius anni, nec diebus Adventus, Quadragesimæ, Octavarum Nativitatis, & resurrectionis Domini, Pentecostes, & Corporis Christi, & nunquam à servitio eodem tempore ultra tertiam partem absente debet, ut ead. *Congreg. rescripsit in Interamnen. 21. Julii 1640. lib. 16. dec. pag. 392. Zecch. de republic. Eccles. tit. de Benefic. num. 6. vers. quod si beneficia, & ideo potest Episcopus edicere, ne sine ejus licentia absente valeant, Gavant. manual. Episc. verb. Canonicorum residentia in addit. num. 1. Barbof. de Canonic. cap. 20. n. 5.*

66. Contra verò non residentes quatenus Episcopus velit procedere ad privationem fructuum, ac etiam Beneficiorum, tenetur servare dilationes præscriptas à Concilio *sess. 24. c. 12. de reform.* cum enim in una Cathacen. quæsitum fuisset in Sac. Congr. Concilii.

- I. *An in causa privationis Beneficii ob non residentiam debeant servari dilationes trium annorum à Sac. Congr. præscriptæ?*
- II. *An servatio dictarum dilationum sit arbitraria Ordinario in Canonicatibus?*
- III. *An ex eo quod Canonicatus Cathacen. quatenus etiam consisteret in solis Distributionibus sine Præbenda, aut massa grossa in illius privationem ob non residentiam ad. temporum dilationes à Sac. Conc. præscriptæ potuerint ab Ordinario remitti eo quod illius cap. dispositio non applicatur, cum non existentibus fructibus non potuerit fieri sequestrum.*
- IV. *An ex eo quod idem Canonicus*

absens fuerit spatio duorum, & plus. annorum post quorum lapsum tantum fuerit monitus, currat eidem terminum trium annorum à Sac. Concil. indultorum, vel sex mensium à die absentiae, vel à die primæ monitionis.

V. *An à privatione etiam ser. ser. facta ab Ordinario de Canonicatu ob non residentiam, detur appellatio suspensiva, vel tantum devolutiva?*

Die 14. Nov. 1671. ead. Congreg. re mature discussa, censuit.

Ad 1. Affirmativè.

Ad 2. negativè.

Ad 3. in casu proposito potest omitti sequestratione fructuum, non verò dilationes temporum.

Ad 4. incipere triennium à die absentiae.

Ad 5. non dari suspensivam.

67. Et cum postea in eadem Causa pro dilucidatione 4. Dubii quæsitum esset, an contra d. Canonicum non residentem posset procedi ad privationem juxta Sac. Canonum Constitutiones post lapsum trium mensium, & ultra secundi anni, vel expectandum esset, quod laboretur tertius annus integrè.

Die 21. Maii 1672. censuit expectandum esse triennium completum.

68. Verum est tamen, quod pendente triennio, poterit Episcopus contra absentes procedere per censuras, illosque suspendere non obstante, quod inchoata sit via iudicii præscripta à Concilio, juxta dispositionem text. in cap. ex tue s. contra de cleric. non resid. prout ead. *Congreg. declaravit in Palentina 18. Nov. 1673.* præviis tamen debitis monitionibus faciendis post tres Menses absentiae, ad dicendum causam quare ob illorum contumaciam in residendo, non debeant juxta canonum præscriptum puniri fructuum subtractione, & gladio censurarum quæ monitiones debent esse personales, quando

do habetur notitia loci, ubi absens reperitur: quod si notitia non habetur, sed si habetur non est tutus accessus, possunt citari per Edictum assignen. ad valvas Ecclesie ubi adest Canonicatus, ut habetur *ex dist. c. ex tua de cler. non resid. & docet Ventrigl. in prax. par. 1. annot. 19. §. 3. num. 2. & 3. ubi num. seq. tradit formam procedendi ad privationem Leo Thes. for. Eccles. part. 3. cap. 2. nu. 23.*

69 Poenae autem non residentium, possunt infligi etiam contra Canonicos Coadjutores cum futura successione, & ideo monendi sunt ad residendum sub poena privationis, ut respondit eadem *Congregat. Concilii 12. Martii 1672. & in Oxomen. 8. Maii 1688. libr. 38. fol. 204.* quamvis hi Coadjutores etiam coadjutis absentibus non possunt Capitulis interesse, nec in illis votum dare, nec officium antianitatis exercere, nisi eis in litteris Apostolicis iura haec expressè non concedantur, ut partibus auditis, censuit eadem *Congregat. in Narnien. 20. Maii 1649.* Quo enim ad antianitatem Coadjutoris nulla habetur ratio; quia non computatur à die Coadjutoriae, sed à die obitus Coadjuti, Tondut. *quest. benef. tomo 1. part. 2. cap. 1. §. 13. n. 10.*

70 Ethic advertit, quod si Canonicus, aliisve Præbendatus monitus ad residendum redeat, & iterum post paucos dies iterum à residentia recedat, non dicitur rediisse, sed est, ac si non venisset, & contra eum poterit procedi, tanquam absentem, ut in puncto tenet *Graf. consil. libr. 3. de cleric. non resid. consil. unico numer. 18. & 27. & libr. 5. de poenit. & remiss. consil. 11. numer. 10.* ubi quod proprie rediisse dicitur, illud, quod mansurum est l. aliud est capere 71. ff. de verb. signific. docetque iste Author, quod licet statutum Episcopi non valeat excommunicare absentem extra propriam Diocesim *capit. secundo, de Constitutionibus in sexto*, adhuc possit ore (dummodo præcedat monitio) Censura ligare non residentem, quamvis delictum incæperit in aliena Diocesi.

71 SUB POENA AMISSIONIS DISTRIBUTIONUM. Po-

test Episcopus Decretum edere, nè Canonici, & alii de Capitulo discedant ab Ecclesia tempore Concionis; & quod illi intersint quotidie sub poena amissionis distributionum illius diei, in qua defecerint, Nicol. in *fosc. verb. Canonicus numer. 33.* ubi Decreta Congreg. refert, & declaravit *Congreg. Concil. in Nicien. 18. Novembr. 1628. lib. 13. Dec. pag. 562.* in qua decimum extitit Canonicos absentes per tres menses lucrari fructus Præbendarum amissis Distributionibus quotidianis, quæ inservientibus accrescant quacunque contraria consuetudine etiam immemorabili non obstante, & in *Civitate Castell. 29. Aprilis 1623. lib. 99. Post. pag. 45.*

72 Item potest illos Episcopus Distributionibus privare, quando tempore quo celebrantur Divina Officia, haberent, & tenerent Capitulum: cum hoc non sit permittendum, nisi aliqua causa valde urgens, illud in aliud tempus transferri non patiat *Sacr. Congregat. Concil. Ortolen. ad 11. 27. Martii. 1632. lib. 14. fol. 599.* vel si dicto tempore Missas planas celebrarent, nisi ad celebrandum ab eo ad quem Chori directio pertinet jussi fuerint, ibidem ad 12. vel si Choro interestes alta voce non psallerent, *Congr. Concil. in Vicentina 7. Junii 1636.* quavis contraria consuetudine non obstante, lib. 1. Dec. pag. 361.

73 Amplia hæc omnia in Canonicis, & Præbendatis, qui sunt Officiales Tribunalis Sanctæ Inquisitionis: licet enim *Sacr. Congregatio Sancti Officii* teneat, quod Deputati ad serviendum Officio Inquisitionis nempe, Inquisitores, Fiscales, & Notarii sint exempti à servitio Chori, & lucrentur Distributiones, ac si actu inservirent; Consultores verò pro tempore quo actu serviunt *Sacr. Congr. S. Offic. apud Caren. de S. Offic. part. 1. tit. 8. §. 10. numer. 67.* *Sacr. tamen Congr. Concilii* (ad quam pertinet hoc decernere) in una *Mediolanen. 3. Febr. 1635.* censuit Ministros Sacræ Inquisitionis non lucrari distributiones quotidianas absque Sedis Apostolicæ Indulto *Decision. 15. pagin. 156.* quæ declarationes contrariæ invicem non sunt quia *Congregatio Sacræ Inquisitionis* ita declarando concessit

cessit Indultum : Sac. vero Cong. Concilii, respondit prout de jure Concilium interpretando. Et idem procedit in subcolleto Spoliorum, qui etiam si occupetur in officio non acquirit Distributiones, nec inservire valet per Substitutum Sac. Congregat. Conc. in Senogallien. 2. Junii 1703.

74. At è converso non potest Episcopus decernere, ut Canonici in Sacris non constituti, non gaudeant Distributionibus, Congreg. Conc. in Patavina 23. Augusti 1631. neque quod Canonicis Jubilatis vigore Indulti, non debeantur Distributiones extraordinariæ, quæ vel ob absentiam, vel vacationem Canonicorum interessentibus accrescunt: Nam pro his Indultum Suffragatur S. Congr. Concil. in Romana 5. Maii 1703. & in Burgi Sancti Domini 19. Aprilis 1704. Neque quod Distributiones quæ vigore cap. 3. sess. 2. Conc. Trid. amittuntur à Canonicis, accrescunt inservientibus, applicentur fabricæ Cathedralis, sive alteri pio loco: quia non habet à jure hoc arbitrium; quidquid sit de aliis Distributionibus, quæ vigore cap. 3. sess. 22. amittuntur à Dignitatibus, ut respondit Sac. Congreg. Concil. in Caurien. 5. Maii 1603. & frequenter alibi.

75. Amittuntur autem Distributiones absque alio Ordinarii Decreto, quoties Canonici absint à residentia occasione litium concernentium interesse suarum Præbendarum sine licentia Episcopi, quæ necessaria est, ut respondit S. Congr. Conc. in Cavallicen. 3. Julii 1677. in qua cum Præpositus illius Cathedralis, d. licentiam in casu proposito non fuisse necessariam contenderet, repropoſita causa sub die 18. Septembr. ejusdem anni. Decretum confirmavit, vel detineantur in Carceribus pro debito civili; nam tunc Distributiones non lucentur Sac. Congreg. Concil. in Romana 15. Decembr. 1657. lib. 11. Dec. fol. 150. vel inserviant eidem Episcopo Misſam privatè celebranti tempore quo Divina Officia celebrantur, nam sunt punſtandi eadem Congr. in Arianen. 17. Maii 1704.

76. Verum debentur Canonico delegato ab Episcopo ad visitandum limina, idest pro tempore accessus, mansionis,

& regressus, quod tempus Congregatio Concilii constituit esse trium mensium in una Vasionen. 17. Aprilis 1627. lib. 13. Dec. pag. 241. Antonell. de loc. legal. lib. 1. cap. 13. num. 31. Canonico Coadjuto durante infirmitate etiam Coadjutore absente Sac. Congregat. Concil. in Urbevetaſana 9. Septembr. 1628. in Camerinen. .... Febr. 1638. Canonico inquisito, & postea absoluto tanquam non culpabili, etiam cum clausula ex hæctenus deductis ead. Congr. in Romana 19. Augusti 1684. & alibi dixi Canonico absente à Choro urgente necessitate ratione Officii pro Servizio Capituli vel Ecclesiæ, Congregat. particular. Cardinal. Deputat in Romana inter Canonicos, & Archipresbyterum Ecclesiæ Collegiatæ S. Mariæ in Cosmedin. 14. Septembr. 1705. ad 34. Canonico Jubilato, etiam quæ proveniunt ex emolumentis Processionum, & Anniversariorum, & aliorum, dummodo Testatorum voluntas non obſtet Sac. Congr. Conc. in Romana 5. Martii 1678. in Novarien. 29. Novemb. 1681. & in Perusina 17. Julii 1688. etiam si Distributiones sint auctæ post Indultum quia participat de augmento ead. Congr. in Lunen. Sarzanen. 16. Maii 1685. quamvis functionibus non interſit, & onera Misſarum aliis injuncta pro rata non adimpleat, d. Lunen. Sarzanen. & in Urbanen. 29. Novemb. 1687. lib. 27. fol. 672. & in Romana 24. Martii 1704.

77. Non tamen suffragaretur Indultum Jubilationis post quadragenarium servitium, si esset concessum à Capitulo, quia Canonici non habent hanc potestatem, sicuti nec possunt concedere Canonicis absentibus, quod participant de aliqua parte Distributionum, non obstante consuetudine, ut respondit ead. Congr. in Segobien. 15. Decembr. 1703. contra Monet. de distrib. par. 2. q. 12. n. 61.

78. Et hic est advertendum, quod ex tempore laudabilis servitii Ecclesiæ quadraginta annorum propter quod solet à Sac. Congregat. Indultum concedi jubilationis, est deducendum servitium præſtitum tempore Clericatus ante adeptam Præbendam, quod non computatur ad favorem Indultum petentis, ut respondit d. Congr. in Tranen. 13. Januarii 1703.

79 Qui autem à residentia abest de licentia Sac. Congregationis cum solita clausula - *dimissa tertia parte fructuum*. Si habeat Præbendam gravatam pensione, debet dictam 3. partem dimittere ab eo solum fructu, quod superest detracta pensione supra Præbendam reservata, ut pro Canonico S. Laurentii in Damaso Urbis respondit *Sacr. Congregat. Concilii* 3. Junii 1690. licet (ut afferebatur in Basilicis Majoribus ejusdem Urbis detractio fieret a toto Præbendæ fructu nullo habito respectu ad pensiones.

80 Ad residentiam, & ad cætera onera incumbencia Canonici, & Beneficiis residentialibus, tenentur Canonici, & alii Præbendati, qui Officium Subcollectoris, aut Decimarum Exactoris exercent, quia in his, quæ concernunt Divinum Servitium, cultum Ecclesiæ, administrationem locorum piorum Officiales hujusmodi remanent subjecti jurisdictioni Ordinariorum, & sicut cæteri obedire, & adimplere injuncta tenentur, prout sæpe declaravit *Sacr. Congreg. Concilii*, & præcisè in *Alexandrinae* 18. Julii 1648. lib. 18. pag. 497. in *Bolcastren.* 15. Januarii. & in *Melphitana* 19. Martii 1650. lib. 19. pag. 33. & *Sac. Congr. Episc. in Pisaren.* 16. Junii 1690. Pignetell. consult. 379. tom. 1. Et clarius hæc patent ex generali subnexo Decreto per Papam approbato ejusdem Congr. Concilii.

81 Qui autem possidet Ecclesiam Parochialem perpetuò unitam Dignitati Cathedralis, tenetur residentiam facere in ipsa Cathedrali; in Parochiali verò est constituendus ab Episcopo Vicarius perpetuus cum congrua fructuum assignatione juxta Constit. Pii V. quod si ad vitam unio facta reperiatur, teneri ad residentiam in Parochiali respondit *Sacr. Congr. Concilii in Imolen.* 9. Decemb. 1651. in qua confirmavit, & dandam esse decrevit Declarationem antiquam in hac re emanatam 7. Januarii. 1590. lib. 19. pag. 161.

DECRETUM Generale.

SUBCOLLECTOR.

SUMMARIUM.

- 1 *Clausulae proemiales mentem Legislatoris ostendunt: Dictiones præsertim, maximè, etiam & alia implicitivè implicant idem esse in casu contrario. ibi.*
- 2 *Referens est in relato cum omnibus suis qualitatibus.*
Lex generaliter loquens, generaliter est intelligenda.
Ubi militat ratio legis ibidem debet militare ejusdem legis dispositio.
Lex respiciens plura determinabilia, debet ea equaliter determinare.
- 3 *Referens, ubi aliter loquitur quàm relatam, attendendum est relatam.*
- 4 *Episcopi, & alii Prælati Regni Neapolitani possunt designare usus pios in quos erogari debeant bona per eos relicta, favore tamen Cathedralium, vel Parochialium, quæ prius cadebant sub spolio, & nu. 5.*

DIE 27. Febr. 1677. Sac. Congr. Eminentissimorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, ad occurrentem controversiis, ac querimoniis circa Sub collectores Spoliorum, alioque Commissarios Cam. Apostolicæ præsertim Regni Neapolitani, ad eandem Sac. Congregationem delatis, salubriter intertent auctoritate, etiam sibi è SS. D. N. Clem. IX. & S. M. Clem. X. & SS. D. N. Innoc. XI. tributa, prævia matura consultatione, statuit, & decrevit, ut in posterum in singulis infrascriptis Diocesisibus videlicet Aquinaten. Accerrarum, Aliphana, Avellinen. Ascolana in Piceno, Asculana in Apulia, Atrien. Bifacciarum, Bitecten, Bituntina, Brundusina, Bellicastren. Bov. Carinolen. Calven. Cajacen. Casertana, Campanien, Capritanen. Conversanen.
Co-

Cotronen. Castren. Castellaten. Civitatis Ducalis, Camplen. Cariatem. Fundana, Frigentina, Guardiën. Gravinen. Gallipolitana, Iclana, Insulara, Juvenacen. Litteren. Lavellen. Laquedonien. Motulen. Massalubren. Martoranen. Minerbinen. Monopolitana, Melphisten. Minoren. Marficen. Montis Marani, Montispelufii, Melphien. Murana, Nuscana, Nicoteren. Nucarina. Ostunen. Oritana, Ortonen. Pennen. Puteolana, Polignanen. Ravellen. Ruben. Rossanen. Rapollen. Reatina, Surrentina, Sueffana, Sanctæ Agatæ, Satrianen. Stabien. seu Castri maris, Sarnen. S. Severi, Sancti Angeli Lombardorum, Trojana, Theanen. Thelesina, Trivicanen. Tranen. Ugentina, Umbriaticen. Vicanen. Vulturarien. Vestana, Venusina, Valven. Viggillen. Venafrana, & singulis pariter infrascriptis locis exemptis, seu nullius Diœcesis, videlicet Canusii, Cærignotæ, Casalis novi, Cetrari, Centolæ, Castri Sancti Laurentii, Castellanæ, Carbonariæ Brotii, Fasanæ, Montis Virginis, Montis Cassini, Marubii, Putignani, Rutiliani, Sancti Stephani de Nemore Sanctissime Trinitatis Caven. Sancti Angeli ad Fasanellam. Sancti Vincentii de Vulturno, Terlitii, & aliis in quibus fortasse, hætenus subcollectores deputari solitum fuit, unicus Subcollector. In sequentibus verò, scilicet Aprutina, Aversanen. Arianen. Amalphantana, Alexanen. Aquilana, Baren. Bojanen. Bovinen. Bisignanen. Caven. Capuana, Compsana, Cathacen. Hyeracen. Hidruntina, Isernien. Larinen. Licien. Marsorum, Nolana, Neritonen. Neocastren. Oppiden. Policastren. Potentina, Rhegien. Sorana, Sypontina, Sulmonen. Squillacen. Sanctæ Severinæ, Sancti Marci, Teatina, Termularum, Triventina, Tarentina, Tricaricen. & Tropien. duo Tantum. Et in sequentibus, nimirum Acheruntina, & Matheranen. unitim, Anglonen. Beneventana, Cosentina, Caputaquen. Cassanen. Militen. & Salernitana, non plures quam tres, & in Neapolitana decem subcollectores, & non ultra, respectivè deputentur, & exercent. Ad evitandam autem confusionem,

remisit arbitrio Nuncii, dividere, & assignare cuilibet Subcollectori, partem Diœcesis seu loca intra quorum limites, debeant in exercitio se continere.

Et ne semel in Subcollectores deputati necessitatem inducant, multiplicandi alios Subcollectores, renunciando Officium, licet possint in eo continuare, & idonei sint, declaravit nullum Subcollectorem, post renunciatum Officium, gaudere exemptione ab Ordinario, nisi laudabiliter exercuerit, saltem per duodecim annos; eos vero, qui in Officio, aut alias ita deliquisse comperti fuerint, ut à Nuncio amoveantur, & alii in eorum locum deputentur, nullatenus, exemptione huiusmodi gaudere, & è contra illos, qui probè, ac fideliter se gesserint, velintque in Officio continuare, confirmandos esse à Nuncio, nec alios eorum loco deputari posse.

Præterea attenda Subcollectorum huiusmodi multitudinem, & causâ à Sanctæ Memoræ Urbano VIII. in sua Constitutione 202. considerata, concedendi illis exemptionem, censuit expedire, ut Sanctissimus declaret, ita esse intelligendam dictam Constitutionem, ut Subcollectores terminato Officio non gaudeant amplius exemptione defuncto, vel alias deficiente Ordinario, in cuius tempore exercuerunt, sicut etiam declaravit, illos, qui licet in subcollectores deputati fuerint, nunquam exercuerunt, minime gaudere, nec pariter illos, qui non resident in Diœcesi, pro qua sunt deputati, & Ordinarium certiorare debere. Sac. Congregationem de dicta non residentia ejusque provisionem expectare, Generaliter verò subcollectoribus exemptionem ab Ordinario in Civibus non suffragari, nisi adesset in Diœcesi Index à Nuncio deputatus, qui habet tantummodo facultatem in causis passivis, & nullo privilegio, aut exemptione gaudent.

Quò verò attinet ad substitutos, & Officiales Subcollectorum, declaravit dictos Substitutos, non gaudere exemptione, illam tamen concedendam esse uni tantum. Notario pro quolibet Subcollectore in actu exercitii, & quoad Commissarios super illicitis negociationibus.

nibus, aut ad alias causas particulares deputatos, non gaudere exemptione, nisi in actu exercitii, & tam Commissarios hujusmodi, quam Subcollectores, quando procedunt contra denunciatos, vel alias inquisitos de illicitis negociationibus, si ex Processu informativo, constet de eorum innocentia, non posse illos cogere ad expensas ejusdem Processus, & Decreti absolutorii.

Et quod majoris momenti est, ne prætextu hujusmodi Officii, cura Animarum, servitium Ecclesiæ, ac Divinus Cultus, morumque honestas detrimentum patiantur declaravit, Parochos in Subcollectores, aut Commissarios ad quasvis causas particulares non esse deputandos, sicuti nec Pœnitentiarium, nec Theologum. Quod si post deputationem de aliqua Parochiali, aut Pœnitentiali, vel Theologica Præbendis, fuerint fortasse provisi; tunc minime gaudere exemptione in concernentibus curam animarum, & respectivè adimplementum onerum ipsarum præbendarum; Et eadem ratione non gaudere Canonicos, & alios Beneficiatos Subcollectores, in concernentibus servitium Ecclesiæ, & adimplementum onerum ipsorum Canonicatum, & Beneficiorum, nec lucrari distributiones quotidianas, si non inserviant. Insuper teneri ratione Beneficiorum, quæ obtinent ad publicas Processiones accedere, solvere Cathedralicum, & subsidium charitativum, & interesse Synodo, & Visitationi, non tamen pluries, quam semel in Anno. Posse verò solummodò cogi ab Ordinario ad exequendam visitationem in iis quæ respiciunt cultum Divinum; ipsumque Ordinarium posse procedere contra Subcollectores accedentes sine ejus licentia ad Monasteria Monialium, aut non servantes præceptum Communionis Paschalis, & contra percutientes Presbyterum, vel Clericum posse procedere ad declarationem Excommunicationis *ex cap. si quis suadente*; Et si quando repererit aliquem Subcollectorem in publico Concubinato vivere, certiorare debere eandem Sac. Congregationem, ac ipsum Nun-

cium, cujus partes erunt, severe eos punire, ac privare Officio; posse tamen eundem Ordinarium carceribus mancipare, ad Superiorum dispositionem retinere, ac etiam Subcollectores depræhensos in fraganti crimine, quod meretur pœnam corporalem, non tamen minorem relegatione, dummodò statim de carceratione Nuncium certoret. Item Administratores locorum piorum in Subcollectores deputatos subesse Ordinario quoad redditionem rationum administrationis, nec posse Subcollectores à casibus Episcopo reservatis absolvi, absque illius licentia, & nullum inquisitum posse à Nuncio in Subcollectorem deputari, nisi de ejus absolutione constiterit.

Ut autem sciant Ordinarii, quos in Subcollectores, aut Commissarios, debeant recognoscere, declaravit, Subcollectores teneri ostendere Ordinario suas Commissiones antequam illas exequantur; Commissiones verò particulares teneri, vel per litteras patentes, vel privatas sui Superioris, aut alio modo certiorare Ord. de demandata Jurisdictione.

Demum quatenus supra dicta declarationes, vel aliqua illarum futuris temporibus non observentur, Sac. Congregat. voluit incumbere locorum Ordinariis, ut pro eorum zelo, ac pastoralis sollicitudine, quæcumque fecus audiverint huic S. Sedi fideliter referant, pro opportuna provisione obtinenda.

Et die 16. ejusdem facta de præmissis omnibus relatione eidem Sanctissimo D. N. Innocent. XI. Sanctitas sua declaravit præcitatam Constitutionem felic. record. Urbani VIII. esse intelligendam juxta supradictam Sac. Congregat. Sententiam, & præsens Decretum, omniaque, & singula in eo contenta approbavit, & confirmavit, & inconcussè, ac inviolabiliter observari, & exequi mandavit, salva tamen semper ejusdem Sac. Congregat. auctoritate, omnia, & singula præfata declarandi moderandi, & ampliandi, & in totum, vel in parte annullandi, & interpretandi; Voluit tamen Sanctitas sua quod præfati Decreto restricto ad Collectores, & Subcollectores Spoliorum Regni Neapolitani per Nuntium Apostolicum de-

deputatos, five deputandos, derogatum, seu præjudicatum minimè censeatur reservationibus, & affectionibus Beneficiorum eorundem Collectorum, & subcollectorum, resultantibus ex regulis Cancellariæ Apostolicæ.

ADNOTATIONES.

1 PRÆSERTIM REGNI NEAPOLITANI. Per hanc clausulam proemiam ex qua mens, & animus disponentis colligitur Barbof. *Axioma* 192. num. 2. & 3: datur intelligi, quod hoc Decretum licet principaliter, & occasionaliter emanaverit ad refrænandum numerum, & tollendos abusus Subcollectorum Spoliorum Regni Neapolitani: nihilominus illius dispositio comprehendat omnes alios Subcollectores ubique locorum deputatos, ad exercendum officium nomine Camerae Apostolicæ, dictio enim illa *præsertim* includit alios Subcollectores, & exprimit casum minus dubitabilem, & includit magis dubitabilem, ut docent communiter Menoch. *de arbitr. Judic. cas.* 416. numer. 19. Paris. *de confid. benefic. quæst.* 29. numer. 53. & 54. Sanchez *de matrim. lib. 2. disput.* 39. num. 6. ibi -- *Nam dictiones implicative, ut sunt maxime, præsertim, etiam implicant idem esse in casu contrario, licet in illo fortior militet ratio, & lib. 6. disput.* 14. numer. 21. & *lib. 10. disput.* 5. num. 4.

2 Hocque evincitur etiam ex eo, quod Decretum in §. *præterea* moderatur Constitutionem 202. *Urbani VIII.* (emanatam favore omnium Subcollectorum) absque ulla distinctione seu restrictione Subcollectorum unius vel alterius Provinciae seu Regni; sed indiscriminatim, & generaliter, & sic fit evidens, quod respicit, & comprehendit omnes, quos comprehendere relata Constitutio Urbani moderata, declarata, & correctæ, ex vulgatis regulis, quod referens est in relato cum omnibus suis qualitatibus *l. asse totoss. de hæred. instit.* Quod lex generaliter, & indefinitè loquens, generaliter est intelligenda *l. Prætor §. ait Prætor ff. de nov. oper. nunc.* Quod ubi militat ratio legis, ibidem militare debet ejuſdem legis

dispositio, etiam si sit pœnalis, Navar. *dec.* 206. quem refert, & sequitur Donat. *prax. rer. regular. tom. 1. pari. 3. tractat. 1. de monast. edific. quæst.* 20. nu. 2. & quod lex, seu dispositio una, respiciens plura determinabilia, debet ea æqualiter, & pariformiter determinare *l. jam hoc jure ff. de vulgar. & pupillar. cum concordantibus apud Barbof. axiom.* 69. nu. 6.

3 Nec turbat, quod in fine Decreti dicitur -- *Voluit tamen Sanctitas Sua, quod præſenti Decreto (restrictio ad Collectores, & Subcollectores Spoliorum Regni Neapolitani) præjudicatum minimè censeatur reservationibus, & affectionibus Beneficiorum &c.* quia verba illa -- *restrictio ad Collectores, & Subcollectores Spoliorum Regni Neapolitani*; non sunt verba Decreti, sed Secretarii, qui post oraculum Papæ Decretum approbantis, per orationem separatam illa addidit credulitate sua; Undè cum talis restrictio in decreto relato non contineatur, probatum est supra, dicendum est, hanc extenſoris seu referentis expressionem ab errore processisse, ut in fortioribus dixit Rot. *coram Greg. det.* 439. num. 3.

4 Et hic notandum venit, quod, & si Archiepiscopi, Episcopi, & Prælati inferiores Regni Neapolitani, hodie vigore Constitutionis *Innoc. XII. la. 23.* sint exempti à spoliis, & à molestiis Subcollectorum, & valeant ulterius designare viſus pios in quos erogari, & expendi debeant fructus à solo separati, & cætera bona per eos acquisita, quæ prius cadebant sub spolio: attamen hoc arbitrium, seu facultas non est effrænata, & absoluta, sed limitata, & restricta ad favorem Cathedralium, vel Parochialium eorum regimini commissarum, & quatenus illæ non indigeant, ut patet satis clarè *ex Bulla in §. Cupientes*, ibi -- *Ad effectum tamen, & non alias aliter, nec alio modo, ut præmissa omnia, & singula ad præſatas Metropolitanas, aliasque Cathedrales, & reliquas quibus memorati Archiepiscopi, & Episcopi, seu Prælati præſederint, illisque non indigentibus, ad Parochiales Ecclesias eorum regimini commissas spectare, ac earundem favorem, & in beneficium, seu utilitatem cedere, applicari, converti, seu erogari* de-

debeant. Prefatis tamen Archiepiscopis, Episcopis, & Prælati, ut congruus usus, applicationes, & erogationes præmissorum in beneficium, & utilitatem hujusmodi Ecclesiarum in quos, seu quas eadem præmissa applicanda, eroganda, seu expendenda esse censuerint, designare valeant permittimus, indulgemus, & opportunam facultatem desuper concedimus.

6 Ideoque si Prælati supradicti favore alterius Ecclesiæ non Cathedralis, nec Parochialis, vel etiam Parochialis, (Cathedrali indigente) disponerent, & in alios usus pios spoliū converti debere designarent, eorum dispositio, & designatio nulla esset, quia clausula non alias, aliter, nec alio modo in supra præcitatis verbis contenta, formam præcisam inducit, qua deficiente, perinde est, ac si nihil actum fuisset, Lotter. de re benef. lib. 1. q. 41. num. 35. Ricc. collect. 868. Leo Thesaur. for. Eccles. part. 2. cap. 2. num. 42. Capon. discept. 99. n. 24. Rot. coram Manzana. decis. 596. nu. 4. & coram Cerr. dec. 93. nu. 17. & passim alibi, ac recenter declaravit Sac. Congreg. Concilii in Abellinen. 18. Augusti 1703.

Edicti de Ordinibus recipiendis.

FORMULA III.

SUMMARIUM.

- 1 Episcopus justa de causa potest indicare penam excommunicationis latæ sententiæ contra eos qui furtive, & per fraudem Ordines suscipiunt.
- 2 Qui in ordinatione utitur falsis Dimissorius, committit delictum depositione dignum.
Ordinatus in Sacris cum falsis Dimissorius, est ipso jure suspensus.
- 3 Qui Litteras Dimissorias vitiat, seu alterat in substantialibus dicitur falsarius, & est ipso jure suspensus.
Litteræ Dimissoriales quando dicantur vitiatæ, vel potius informes ibi.

- 4 Qui ordinatur scienter ad Ordines Sacros cum titulo non vero, sed ficto, est ipso jure suspensus.
- 5 Qui ordinatur titulo fiduciario, potest ab Episcopo excommunicatione ligari.
An autem incurrat suspensionem? ibi.
- 6 Qui habet Beneficium, seu Canonicatum ad congruam sustentationem sufficiens, ad illius titulum debet ordinari, non autem ad titulum Patrimonii.
- 7 Qui non habet Beneficium sufficiens, non debet ordinari cum supplemento patrimonii, nisi utilitas Ecclesiæ id exigat.
- 8 Ordinari quis non potest ad titulum Ecclesiæ receptitiæ.
- 9 Ordinari quis non potest ad titulum Cappellanæ, à qua amoveri potest.
- 10 Ordinari quis non potest ad titulum mensæ Abbatialis Regularis.
- 11 Ordinari quis non potest ad titulum assignationis mensæ obtentæ à Majestatis Principe.
- 12 Ordinari laicus non potest ab Episcopo non suo, quamvis fuerit presentatus ad beneficium.
- 13 Episcopus non potest ordinare Fratrem, seu Nepotem suum absque Dimissorius proprii Ordinarii, titulo familiaritatis, etiam si conferat ei Beneficium.
- 14 Nec minus Familiarem triennem, qui sit illegitimus.
- 15 Ordinatus ab Episcopo loci Beneficii, si caperet possessionem post susceptos Ordines, esset suspensus.
Ordinatus ab Episcopo non suo ad titulum Beneficii insufficientis juxta taxam sui Ordinarii, est suspensus. ibi.
- 16 Attenta clericorum penuria, & necessitate Ecclesiæ, potest quis ordinari ad titulum assignationis fructuum stabilium.
- 17 Ordinari quis potest ad titulum Cappellanæ amovibilis cum Indulto S. Congr. recepta obligatione nominare debentis de non removendo.
- 18 Ordinatus ad titulum patrimonii, illud non perdit si acquirat Beneficium,